

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-I Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Notranji minister dr. A. Korošec:

Poročilo o političnem stanju v državi

K proračunskemu predlogu notranjega ministristva

Belgrad, 2. marca. AA. Na današnji seji narodne skupščine je minister za notranje zadeve dr. Anton Korošec podal poročilo k proračunu za notranje ministristvo. Cim se je pojavil notranji minister na govorniškem odru, so mu navzoči pridelili dolgotrajne ovacije. Dr. Korošec je imel ob tej priliki tale govor:

Delo in napredek upravnega aparata

»Gospodje poslanci! Notranje ministristvo je v preteklem proračunskem letu razvijalo svojo delavnost v smeri izpolnitve nalog, ki spadajo v njegov delokrog. Naloga notranjega ministristva je bila predvsem izboljšanje administracije in dvigovanje delovnega nivoja oblasti splošne uprave. Reforma administracije, ki se postopoma izvaja, že nekaj let sem ni čisto dovršena. V smislu tega prizadevanja, da bi izboljšali administracijo in zaradi boljše kontrole dela oblasti in organov, ki so v sestavi resora notranjega ministristva, je bila izvršena reorganizacija inspeksijske službe s tem, da smo dobili novo uredbo o inspekciji. S to uredbo se izvršujejo redne inspekcije pri vseh oblasteh notranje uprave in se bodo ta nadzorstva po potrebi tudi v bodoče izvrševala. Izvršeni bodo tudi izredni in posebni pregledi, kakor dosedaj. Poleg navedene uredbe o nadzorstvu, smo dobili pravilnik o delokrogu generalnega inspektorja notranje uprave in z njim so določene pravice in dolžnosti generalnih inspektorjev, ki opravljajo za ministristvo nadzorstvo celotne notranje uprave ter se trudijo, da bi stopila v življenje tudi reforma splošne uprave. Delali smo tudi na pripravljanju osnutkov za nove zakone in uredbe v preteklem letu. V delu je zdaj uredba o reguliranju gasilstva, uredba o cenzuri filmov, pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o službenih obleki za uradnike, ki spadajo v resor ministristva za notranje zadeve, zakon o spremembi in dopolnitvi zakona o notranji upravi, uredba o dopolnitvi uredbe za prijavo prebivalstva in pravilnik o pregledovanju motornih vozil. Delali smo tudi za osnutke zakonov, ki so bili začeti že prej in to zakonov o splošni državni statistiki, zakona o občinah, zakona o volitvi narodnih poslancev in zakona o zastavah. S pravico nadzorstva je bilo pregledanih in odobrenih 47 banovinskih pravilnikov in to v sporazumu z ministri, v katerih resor določna norma po svoji stroki spada. Zaradi primera navajam pravilnike: pravilnik o ovčarskem fondu za vse banovine, pravilnik o fondu za zgraditev in vzdrževanje banovinskih cest v zetski banovini, pravilnik o občinskih zemljišnih zetsketo banovine, pravilnik o fondih za socialno pomoč v donavski banovini, pravilnik o narodnem gledališču v moravski banovini, pravilnik o kamnolomu v donavski banovini, pravilnik o prevažanju drobnice z avtomobili, pravilnik o otroških zavetiščih v dunavski banovini, pravilnik o ureditvi vasi in drugih naselij v moravski banovini, pravilnik o ustanovitvi in delu živinorejske ustanove v vardarski banovini (ta ustanova ima za cilj preiskavanje živinske krme in izboljšanje živinoreje), pravilnik o pokojninskem fondu za dunavsko banovino.

Proračun notranjega ministristva

Za 62 milijonov din višji od sedan'ega, pa še vedno nižji kot v letih 1927-28, 1930-31, 1931-32

»Gospodje poslanci! Proračun za notranje ministristvo za leto 1938-39 je predložen v iznosu 601.157.169 din. Dosedanji proračun notranjega ministristva je znašal 538.277.603 din ter je v primeru z njim sedanji proračunski predlog povečan za 62.879.566 din. Od te vsote pride na osebne izdatke 48.192.328 din, na materialne izdatke pa 14.687.238 din. Pri izdelavi novega proračunskega predloga smo se trudili, da bi bili v njem določeni samo izdatki, ki bi jih porabili le za nujno potrebne stvari, druge manj važne potrebe pa so odložene na poznejši čas. Do povečanja osebnih izdatkov je prišlo zaradi povišanja osebnih in družinskih doklad uslužbencev, dalje zaradi določenega kredita za napredovanje uslužbencev v tem poslovnem letu in sprejem diplomiranih pravnikov za uradniške pripravnike. Prav tako je določen sprejem novih policijskih stražnikov za mestna predstojništva. Nazadnje pa mora ta proračunski predlog zadovoljiti tudi velike potrebe orožništva in izpopolnitev formacijskega številčnega stanja orožniških edinic. Z ozirom na te potrebe se je število vsega osebja na področju notranjega ministristva po proračunskem predlogu povečalo za 1.335 oseb. To povečanje je v glavnem storjeno pri političnoupravnem in eksekutivnem osebju. Povečanje material. stroškov za 14.687.338 din je razdeljeno na vsa poglavja, ki jih je v tem proračunskem poročilu šest. Določeno je, da se iz te vsote nabavi nova motorna vozila za upravo mesta Belgrada in za upravo policije v Splitu, Sarajevu in Cetinju. Zatem so bili povišani krediti za pisarniške potrebščine, za kurjavo in razsvetljavo pri banskih upravah in tudi na orožniških postajah, ker sedanji krediti niso bili zadostni zaradi podražitve kuriva in ostalega materiala. V navedeno povečanje se prištevajo tudi izdatki za opremo orožnikov in policijskih stražnikov. Pri splošni državni statistiki so materialni izdatki tudi predloženi v nekaj večjem iznosu. Določeni so krediti za tisk, pouk, izdajanje statističnih knjig in publikacij kakor tudi za priprave za popisovanje prebivalstva, ki bo leta 1940. V tem povečanju je tudi že omenjena vsota 14.687.238 din.

Izpopolnitev orožništva in policije

Gospodje! V letu 1937 smo poskušali, da bi zboljšali tudi izvrševalno službo. V tem pogledu je bila izvršena podrobna motorizacija orožništva. Iz odobrenega kredita 4.000.000 din si je poveljstvo orožništva nabavilo 2 polniška velika avtomobila s 6 sedeži, 8 polniških manjših avtomobilov s 4 sedeži, 36 napol tovornih avtomobilov in 44 motociklov s prikolicami. Za nadaljnjo motorizacijo je izdelan obširen načrt. Uresnitve tega načrta bo izvršeno postopoma v mejah proračunske možnosti v teku prihodnjih let, dokler se končno ne bo motorizacija orožniških edinic došla izpopolnila. Narejene so tudi nove orožniške telefonske linije in sicer 81 km 200 m; na krajših oddaljenostih so bila izvršena popravila obstoječih orožniških telefonskih linij v skupni dolžini 190 km, na 86 orožniških postajah pa so bili instalirani poštni telefoni. Pri upravah policije in pri mestnih ter policijskih predstojništvih opravljajo službo policijski izvrševalni organi. V prestonici opravlja prometno službo policijska straža. Tudi pri tej ustanovi naše delo v letu 1937 ni počivalo in smo svoje delo usmerili v to, da izučimo osebe in je usposobimo za dovršeno opravljanje policijske službe. Bili so tudi tečaji za policijske strošnike-pripravnike in za nadstražnike. Istočasno smo stremeli za tem, da zboljšamo tehnično opremo policijskih izvršilnih organov. Z razvojem radiotehniko v policijski službi in na prošnjo upravnika mesta Belgrada, je osrednja šola za policijske izvrševalne organe zgradila v svojem tehničnem laboratoriju in oblastnih stroških policijske radio centrale 100 vatov in 5 20 watnih policijskih radiotelegrafskih aparatov, ki so bile novembra preteklega leta postavljene na upravnem področju belgradske mestne uprave. Na ta način je s pomočjo radiotelefonijske zavarovana policijska radiotelefonska služba za redno prijavno službo tudi v primeru, če bi redna mestna telefonska služba iz kakršnegakoli razloga ne mogla opravljati svojega posla. Zaradi nadaljnje zgraditve policijskih radiotelegrafskih in telefonskih aparatov in motorizacije posameznih edinic državne policijske straže, je bila maja meseca preteklega leta ob osrednji šoli za radiotehnično izvršilne organe zgrajena zgradba z radiomehanično delavnico, ki je preskrbljena s potrebnimi pripravami. Letos je osrednja šola za policijske in izvršne organe postavila tudi svoj fotolaboratorij, ki bo služil gojencem za osnovni pouk v fotografiranju, ki je v policijski službi toliko pomena. Poleg nabavljenega filmskega aparata je osrednja šola za policijske izvrševalne organe nabavila tudi ustrezajoči filmski aparat za prikazovanje, kako se snemajo filmi. Tako bo osrednja policijska šola po vzorcu modernih in sodobnih policijskih šol v inozemstvu mogla v bodoče filmati strokovne vaje in druge važne posle iz policijske službe in prikazovati vse to gojencem, da bi čim boljše poučili o vsem, kar je potrebno. Ta način pouka se je izkazal tudi v drugih policijskih šolah za zelo dober. Omeniti moram tudi, da je za delo s temi aparati treba ljudi, ki so že vajeni v tem, kakor tudi, da imamo že en policijski film ter da se bo arhiv policijskih filmov v bodoče povečal in da bo tudi velikega pomena.

Na koncu poročila o številčnem podajanju proračunskega predloga naj mi bo dovoljeno, da primerjam ta proračunski predlog z nekaterimi drugimi proračunskimi predlogi za notranje ministristvo iz prejšnjih let. Iz te primerjave bomo videli, da so prejšnji proračuni za ta resor ne samo dosegali pač pa celo šli preko izdatkov, ki so bili določeni s tem proračunom. Če primerjamo letošnji proračun s proračunom za leto 1927-28, vidimo, da je ta proračunski predlog za 1.248.674 din manjši kot proračun, ki je bil sprejet leta 1927-28 in to kljub temu, da notranje ministristvo tedaj ni imel toliko poslov kot danes, niti istega števila uradov, poleg tega pa niti splošna državna statistika ni prihajala v sestavi notranje-ministrskega resora. Ta proračunski predlog je nato tudi manjši od predloga za leto 1930-31 in sicer 70.773.577 din, od proračunskega predloga za leto 1931-32 pa je manjši za 42.842.831 din. Tudi ti podatki potrjujejo dejstvo, da obziri varčevanja niso bili zanemarljivi pri sestavi tega proračunskega predloga, čeprav izvedba reforme splošne uprave zahteva znatne izdatke.

Iz teh izdatkov o notranjem poslovanju se vidi, gospoda, da si notranje ministristvo, ki mi je poverjeno, prizadeva, da tudi s skromnimi sredstvi dvigne našo policijsko službo na ono stopnjo, na kateri se nahajajo tuje moderne urejene policije. To delo se bo v isti smeri nadaljevalo tudi v bodoče.

Politične razmere v državi

»Prehajam na poročilo o naši notranji politiki. Najprej moram omeniti politične razmere na Hrvaškem, o čemer se je za časa splošne razprave o proračunu v narodni skupščini največ govorilo. Mi vemo, da razmere na Hrvaškem niso najidealnejše, vemo pa tudi, da niso tako strašne kakor jih hočejo nekateri slikati. Napetost, ki je vladala tedaj, ko smo mi prevzeli oblast, je čisto gotovo v mnogočem popustila in je ozračje mnogo

bolj pomirljivo kakor pa je bilo pred tremi leti (viharno odobravanje in ploskanje na desnici). Pa tudi če se dogajajo zdaj pa zdaj stvari, ki niso po volji državnih oblasti, vendar je bilo vedno dokazano, da je državna oblast v premoči in da je obvarovala spoštovanje zakonskih predpisov in avtoritete države. (Burno odobravanje na desnici.) Hrvaško gibanje v državi se manifestira v glavnem v petih raznih akcijah.

1. Delo bivše HSS. Ta politična stranka formalno ne obstoji, niti ne bi mogla po zakonu obstojati, ker ima izrazito plemenski in krajevni značaj, kar je po današnjih zakonih prepovedano. Ali, če organizacija ne obstoji kot stranka, se vendar ne more reči, da ni nikake politične agitacije. Nasprotno, politična agitacija se izvaja v cilju grupiranja čim večjega števila Hrvatov na osnovi znanega sporazuma z združenjo opozicijo. Tu ne gre za stranke, pač pa za neko faktično skupino. Njeno politično delovanje je pod budnim nadzorstvom oblasti in kadar bi ona prešla preko meje zakonitosti, tedaj državna oblast nastopa in posreduje.

2. Gospodarska sloga. To je neko združeno gibanje, osnovano na zakonu o združenih, ki spada pod pristojnost sodišč, a ne pod pristojnost policije. Kadar so se posamezni člani Gospodarske sloge v nekaj malo primerih pregrešili proti zakonom, bodisi s prirejanjem političnih sestankov pod krinko gospodarske delavnosti, bodisi, da so poskušali preprečiti dovoz življenjskih potrebščin, pod krinko, da dvignejo cene, bodisi da so poskušali organizirati bojkote, in so s tem v resnici ogrožali javni red in mir ali zadovoljnost prebivalstva, vselej je v takih primerih državna oblast nastopila in posredovala po zakonu.

3. Seljačka sloga. To je kulturna organizacija, ki dela na prosvetnem polju, v vseh smereh, posebno pa, da odpravi nepismenost. Ta organizacija je vezana na predpise zakona o združenjih, zborovanih in posvetih in oblastem ni delala skrbi ter tudi ni dajala nikakih povodov za posredovanje.

4. Hrvaška kmečka zaščita je protizakonita organizacija. Po izjavi nekaterih njenih vodilnih osebnosti je cilj te organizacije, da zaščiti Hrvate pred nasiljem ekstremnih elementov in da prisilijo na pomoč kmetom v primeru elementarnih neugod in drugih nesreč. Formacija te organizacije in način njenega nastopanja in delovanja so v gotovih primerih dali upra-

Naše postopanje nasproti vsem tem organizacijam se vrši samo po odredbah zakona brez nerazumev in brez vsakega nasilja. (Viharno in navdušeno ploskanje na sredini in na desnici.) Mi želimo, da s svojim postopanjem in svojim delom ustvarimo na Hrvaškem takšno ozračje, da bi vsak Hrvat, če le hoče, mogel biti konstruktiven ter da bi sodeloval pri delu v korist ljudstva v naši državi. (Burno ploskanje v centru in na desnici.)

Naj bo vsak Hrvat prepričan, da je čisto navadna laž, da bi mi ne ljubili Hrvatov, da jih preganjamo, ali da jih tlačimo. Nasprotno, mi gojimo enako ljubezen do vsega našega naroda brez razlike, do Srbov, do Slovencev kakor tudi do Hrvatov. (Burno odobravanje na centru in na desnici.) Naša politika to dokazuje in naše postopanje ni slabost pač pa daljnosežni program, poln idealizma in poguma. (Viharno in dolgotrajno ploskanje v sredini in na desnici.) Res je, da se to ne da doseči v enem ali dveh dneh ali mesecih, treba je mnogo potrpljenja, preden se prebrodijo vse težave, za katere nosijo skrivno tudi mnogi gospodje iz opozicije. (Burno ploskanje na sredini in na desnici.)

Mi trdimo upamo, da bomo uspeli, toda — kakor sem že rekel — za to je treba časa. Te dni beremo, da je neki odposlanec dr. Mačkove stranke na potu, da zopet obišče pariške in londonske kroge in da se ponovno pouči o naklonjenosti teh brezimnih krogov do ciljev dr. Mačka. Tu bi mogel navesti nekaj Goethejevih besed, ki po slovensko povedo:

Čemu bi hodili v neznane kraje, ko imajo pa v domovini vse pogoje za pametno ureditev svojega življenja. Ne vem, koliko je v politiki upravičena romantika, vem pa, da je realizem v politiki bil uspešen in preizkušen. (Burno in dolgotrajno ploskanje na centru in na desnici.) Nekateri govorniki so omenjali tudi dogodke na rojstni dan dr. Mačka v Zagrebu. Verujte mi, gospodje, da bi bilo meni kot ministru za notranje zadeve mnogo bolj všeč, če bi se taki dnevi slavili skromno in v zatišju. Če pa se tako ne dogaja, potem je bilo treba bučno proslavo prepovedati ali pa dopustiti. Prepričan sem, da je bila manjša nesreča, da do te prepovedi ni prišlo. (Glasovni na desnici: To je točno.) Predbica se nam tudi beli konj, ki ga je dr. Maček ta dan zahalal. (Smeh in veselje v dvorani.) Jasno je, da oblasti tega konja niso mogle niti konfiscirati niti drugače kako postopati proti njemu. (Burno ploskanje in odobravanje v sredini in na desnici.) Domnevam, da je do tega belega konja prišlo zgolj po naključju, kajti če je ta beli konj moral dokumentirati takšne potentaske iluzije, potem bi bilo to skrajno neokusno in smešno megalomansko. Jaz za svojo osebo previsoko cenim realno mišljenje dr. Vladka Mačka, da ne bi tega belega konja pripisoval — kakor sem rekel — golemu naključju. Torej to ne spada v resno politiko.

Rovarjenje med izseljenci je upadlo

»Protidržavna akcija med našimi izseljenci v Severni in Južni Ameriki v teku preteklega leta ni bila tako močna niti uspešna kot prej in se je zato treba zahvaliti dobri državni upravi v naši državi in konstruktivnemu delu naših nacionalnih organizacij, ki jih je podpiralo pristojno državno predstavništvo. Prej so p'leg najvažnejše propagande z živo besedo, tiskom in potom radia delali posebno na to, da so odpošiljali v Evropo ljudi, namenjene za razne teroristične akcije, v preteklem letu pa so se morali zadovoljevati samo z akcijo potoma svojega tiska in sem pa tja s kakšnim predavanjem, ki ni imelo vidnejšega uspeha. Med našimi izseljenci se pojavlja živo zanimanje za domovino in za življenje v njej. Uspeh tega sta dva obseka, ki so jih naši naseljenci napravili v svoji domovini, naši kraljevini, v teku preteklega leta. Po tem obisku so se naši izseljenci vrnili nazaj popolnoma zadovoljni, izvenšid dveh, ki sta poskušala nedovoljeno agitacijo in ki ju je oblast pri tem delu zalotila in jima to agitacijo onemogočila. Ti obiski naših izseljencev svoji materi domovini imajo velik propagandni pomen za našo splošno stvar in so naši tudi velik odmev med našimi izseljenci sploh. Izseljenci so se tu na kraju samem mogli prepričati, da so nereseni in tendenciozne vse one vesti, ki jih o naši državi in o današnjem sta-

vičene razloge, da verujemo v to, da ima ta organizacija tudi nek drug, čisto političen značaj, da utrdi in stopnjuje politično delo in delavnost skupine, v kateri so pristali bivše HSS in da psihološko vpliva na politično opredelitev Hrvatov. Pristojnim banovinom sem izdal ukaz, da to nezakonito organizacijo odpravijo in da povečajo nadzorstvo tako, da se ne bi nikdar dopustilo njeno ponovno formiranje in delovanje. (Odobravanje in ploskanje na sredini in na desnici.) Po tem mojem ukazu so bili javni nastopi te organizacije čedalje bolj redki in kolikor jih je bilo, je vselej oblast posredovala ter se držala zakonskih mej in sankcij, pa bo to tudi v bodoče delala. Pripominjam še, da dozdaj ni bilo ugotovljeno, da ta organizacija kot taka razpolaga z orožjem, kakor je bilo to napačno rečeno od gotove strani, pač pa so neki posamezni člani imeli razno orožje skrito, in to orožje se še danes najde tu in tam pri drugih ljudeh. Orožje izhaja še iz vojnih časov, ali pa je bilo nabavljeno pozneje.

5. Hrvaška delovna zveza. Ta zveza je čisto delavska organizacija, ki se bavi z zboljšanjem delavskega položaja in je podobna organizacijam Jugoslava, URSA in drugim. Dogaja se pa tu in tam tudi, da akcija nekega podobora stopi tudi na politično polje, kakor je bilo to tudi v drugih delavskih organizacijah. V takem primeru državna oblast posreduje ter spet povrne akcijo nazaj v okvir, ki ga predpisuje zakon, nasproti krivcem pa uporablja zakonske kazni. Tudi ta organizacija, pa čeprav je čisto socialna, tvori v političnem smislu neko skupino pristavev nekdanje HSS.

V ravnanju vlade ni nobene osti proti Hrvatom

nosti teh brezimnih krogov do ciljev dr. Mačka. Tu bi mogel navesti nekaj Goethejevih besed, ki po slovensko povedo:

Čemu bi hodili v neznane kraje, ko imajo pa v domovini vse pogoje za pametno ureditev svojega življenja. Ne vem, koliko je v politiki upravičena romantika, vem pa, da je realizem v politiki bil uspešen in preizkušen. (Burno in dolgotrajno ploskanje na centru in na desnici.) Nekateri govorniki so omenjali tudi dogodke na rojstni dan dr. Mačka v Zagrebu. Verujte mi, gospodje, da bi bilo meni kot ministru za notranje zadeve mnogo bolj všeč, če bi se taki dnevi slavili skromno in v zatišju. Če pa se tako ne dogaja, potem je bilo treba bučno proslavo prepovedati ali pa dopustiti. Prepričan sem, da je bila manjša nesreča, da do te prepovedi ni prišlo. (Glasovni na desnici: To je točno.) Predbica se nam tudi beli konj, ki ga je dr. Maček ta dan zahalal. (Smeh in veselje v dvorani.) Jasno je, da oblasti tega konja niso mogle niti konfiscirati niti drugače kako postopati proti njemu. (Burno ploskanje in odobravanje v sredini in na desnici.) Domnevam, da je do tega belega konja prišlo zgolj po naključju, kajti če je ta beli konj moral dokumentirati takšne potentaske iluzije, potem bi bilo to skrajno neokusno in smešno megalomansko. Jaz za svojo osebo previsoko cenim realno mišljenje dr. Vladka Mačka, da ne bi tega belega konja pripisoval — kakor sem rekel — golemu naključju. Torej to ne spada v resno politiko.

Nadaljevanje na 2. strani

Zemunska vremenska napoved: Zjasnitev v severnih in zahodnih krajih, oblačno z nekaj dežja ali snega drugod. Toplota bo padla.

Zagrebska vremenska napoved: Počasí se bo zjasnilo, temperatura bo padla.

Dunajska vremenska napoved: Menjajoča in obilna oblačnost, temperatura brez sprememb.

Poročilo notranjega ministra

(Nadaljevanje s 1. strani)

postopoma razbojniška taborišča v Italiji končno veljavno likvidirana. Vrnitev teh izseljencev v domovino ima nepravilno moralni učinek tudi na ostale izseljence v Italiji in drugih državah in že se kažejo znaki, da se bo ta proces nadaljeval tudi pri večini izseljencev na Madžarskem in drugod. Nadejamo se, da bo zmagal zdrav razum in nacionalni čut in da se bodo skoraj vrnili v svojo

domovino emigranti, ki so se izselili iz političnih razlogov; da se bodo v velikem številu povrnilili v svojo domovino, ki ji morejo še vedno koristno služiti. Lahko trdimo, da so razbojniške organizacije onemogočene v vseh evropskih državah in da so bile odstranjene prav z ozirom na dobre odnose naše države z ostalimi evropskimi državami in po premišljenem delu naših organizacij v inozemstvu, ki so v največji meri absolutno nacionalne.

„Mi se čutimo dovolj močne, da tudi nasprotnikom lahko pustimo popolno svobodo“

»Notranji upravi se je med razpravo v narodni skupščini predbacivalo, da razpušča nacionalna društva. Niti eno nacionalno društvo ni bilo razpuščeno in ni dobilo komisarija zaradi tega, ker je nacionalno — to nam res ni padlo na misel —. Če je bilo kakšno društvo res razpuščeno, je do tega prišlo zato, ker se je pregrešilo proti svojim pravilom (ploskanje na centru in na desnici) in ker je njegovo delo bilo nevarno za javni red in mir (burno ploskanje). Prav tako je brez podlage trditev nekaterih govornikov pri splošni proračunski razpravi v skupščini, da se zakon o volitvah ne uporablja dovolj svobodno. Podrejene oblasti imajo nalog, da postopajo liberalno in če pride do prepovedi, se to zgodi zelo redkokdaj in še to zaradi tega, ker eklatantni neupoštevanje formalnih zakonskih predpisov ali pa zaradi tega, ker sta ogrožena red in mir. Statistika, ki jo vodimo v ministertvu notranjih poslov o shodih, dokazuje, da opozicija prireja teden za tednom veliko šte-

vilo shodov, kar prav gotovo ne bi bilo mogoče, če ne bi oblasti postopale tako korektno (viharano ploskanje na sredini in desnici). Mi se čutimo dovolj močne, da lahko svojim nasprotnikom pustimo popolno svobodo! (Vzkliki: Tako jel) Očitek, da smo o priliki senatorskih volitev uganjali teror, absolutno ne drži. Niti en zupan ni bil odstavljen ali zamenjan zaradi senatorskih volitev. Tako je bilo potrebno, drugič pa občine stoji pod zakonsko zaščito in bi bilo kaj takega nemogoče. Da pa nismo imenovali niti enega banskega svetnika iz opozicije, mislim, da se temu niti opozicija resno ne čudi, kajti to bi bilo smešno. (Burno ploskanje in navdušeno odobravanje na sredini in desnici.) Senatorske volitve so se izvršile, v kolikor prihaja v poštev politična oblast, pošteno in strogo po zakonskih predpisih, kakor se bodo vršile tudi bodoče volitve v narodno skupščino. (Dolgotrajno ploskanje na desnici in sredini.)

O narodnih manjšinah

»Kar se tiče narodnih manjšin v naši državi je tudi treba spregovoriti nekaj jasnih besed: V zvezi narodov je morala tudi naša država sprejeti važne obveznosti do narodnih manjšin. Mirne duše lahko rečemo in se tudi lahko pohvalimo, da te obveznosti zelo lojalno spoštujemo in izpolnjujemo. To nam morajo priznati vse naše manjšine. Niti v verskih zadevah niti glede jezikovnega vprašanja ne delamo manjšinam nikakih težav. Pred sodiščem, pred okrajnim načelnikom in pred davčnimi oblastmi so pripadniki teh manjšin čisto enakopravni. V gospodarskem oziru tudi ne delamo nikakih razlik. Naš narod je dobrodušen in je daleč proč od njega vsaka mrtnja nasproti drugim narodnostim. Čim manj bo pri njih opaziti središčne pojave in čim bolj se bodo vsi pojavi njihovega življenja usmerili središčno, tem bolj tesno jih bomo objeli kot svoje brate. Nikdar pa ne bi mogli dovoliti, da bi naši državljani usta-

navljali politične organizacije, katerih cilji se ne bi skladali z našimi državnimi interesi in katerih delo bi utegnilo zbuditi sumnje ali pomisleke o njihovi državljanski lojalnosti in zvestobi. Državljanstva zvestoba se ne deli na večino in manjšino.

V pogledu podeljevanja državljanstva se je naša notranja uprava strogo držala zakona o državljanstvu. Po tem zakonu imajo Jugoslovani izven naše državne meje, kakor je znano, gotove prednosti. Na splošno pa moramo reči, da so druge države mnogo bolj rigorozne in bolj ekskluzivne od naše. Mi ne gledamo niti na pripadnost državi, niti na pripadnost narodu ali veri, mi se brigamo samo za to, da ne privedemo v nevarnost niti države niti gospodarskih in socialnih potreb naših lastnih državljanov. Isti principi veljajo tudi za dovoljenje bivanja tujih državljanov v naši državi.

Oblast bo še pozorna na komunizem

Vso pozornost posvečajo oblasti v naši državi komunistični propagandi, kako bi jo zatrle. Te oblasti so srečne, ker se je našlo mnogo organizacij in tudi mnogo zasebnikov, ki s svojo svobodno in idealno pobudo nudijo dragoceno pomoč. Pa čeprav v tem trenutku naval komunistične propagande ni ravno največji, vendar bomo tudi vnaprej budno pazili, da stopimo na prste prevratniškim in destruktivnim elementom. Mi ne moremo dovoliti tega, da bi nam kdo še dalje očital, da nismo za demokracijo, ali da hočemo diktaturo ali fašizem ali ne vem kaj še vse. Vse države so morale proti destruktivnim elementom v svoji domovini v nekaterih ozirih ustanoviti gotovo organizacijo za obvarovanje svobode in za njeno pravilno in koristno pojmovanje. Zaradi tega se vendar še ne more trditi, da pri njih ni demokracije in svobode. Čim več je discipliniranosti, čim več vdanosti državi, čim več je smisla za zakonitost in pravico, tem več demokracije zasluži vsak narod. (Dolgotrajno ploskanje na desnici in sredini.)

Na naslov kritikaštrov in zaključna beseda

Dr. Kojič je pri glavni proračunski razpravi izvolil govoriti o naši notranji politiki. Jaz imam svoje osebno mišljenje o političnem delu dr. Kojiča ter prosim narodno skupščino, da smem to svoje mišljenje povedati odkrito. Tedaj ko je bil dr. Kojič na vladi, nikdar ni vedel, kaj in kako dela, ko pa je v opoziciji, nikdar ne ve kaj in kako govori (burno ploskanje). Njegovo delo ni v skladu s tem, kar dela. (Viharano ploskanje na desnici in sredini.) Jaz samo prosim Boga, da njemu in meni oprosti vse politične grehe (ploskanje na desnici in sredini). Govor Popoviča sem bral z veliko pažljivostjo, posebno njegovo zanimivo opisevanje izleta v veroko in filozofsko sfero. V kritiki notranje politike se je precej zadržal pri mo-

D'Annunzio na Reki leta 1919

Ob smrti italijanskega pesnika Gabriela d'Annunzia se spominjamo tudi njegove »okupacije« Reke dne 13. septembra 1919 leta. Dogodbi pred 19 leti so bili tako čudoviti in prečestljivi, da je vredno, ako si jih ob tej priliki pokličemo v spomin.

Ob prevratu se je kakor v vseh večjih krajih, tudi na Reki sestavil neke vrste »narodni svet« — Consiglio Nazionale, v katerem so imeli italijanski večinoma. Ta narodni svet si je kar via facti ob splošni zmedbi, ki je tedaj vladala, vzel vrhovne pravice in dne 30. oktobra 1918 na neki svoji seji sklenil, da Reka hoče priti pod Italijo. Toda pariska mirovna konferenca ni Reko prisodila Italiji, ampak novo nastali Jugoslaviji.

V Jugoslaviji se je to komaj zvedelo. Belgrad je tedaj prežival eno tistih svojih kroničnih političnih kriz, ki so pozneje postale značilne za našo notranjo politiko. Točno 13. septembra je tudi odstopila belgajska vlada Ljube Davidoviča in šele 1. okt. je Protič dobil mandat za esstavo vlade. V tem času dobrih 14 dni pa je naša sosedna Italija že za njo izgubljeno Reko znala zopet za sebe pridobiti, to pa na kar moč preprosto in enostaven način, ki le potrjuje staro rečenico Rimljanov: vigilantibus iura!

Kakor hitro se je po Italiji zvedelo, da je pariska mirovna konferenca Reko prisodila Jugoslaviji, se je po vsem apeninskem polotoku dvignil val ogorčenja in protestov. Vstal je d'Annunzio in javno prišel nabirati vojake, da jih popelje za osvoboditev Reke. Po nekaj dneh je zbral v Ronkih pri Trstu par bataljonov, vsega skupaj morda 2000—3000 mož in 2 bateriji. S to vojsko je korakal proti Reki. Rimska vlada pod vodstvom Nitti pa je igrala imenitno dvolično vlogo. Ker je bila Italija med zmagovitimi zavezniki, ki so diktirali mir, ni mogla uradno brskirati mirovnih sklepov. Zato je Nitti uradno moral kazati asilno ogorčenje proti nediscipliniranosti d'Annunzia in tistih vojakov, ki so stopili na njegovo stran. Ves razvoj dogodkov pa je pokazal, da je šlo za spretno dogovorjeno igro.

D'Annunzio je torej marširal na Reko, proti njemu pa povelniki italijanske posadke na Reki, general Pettaluga. Pri Kastvu sta se »udarila«, in sicer tako, da je Pettaluga pesnika prisrčno pozdravil, oboje čete pa so se združile in skupaj odkorakale nazaj na Reko, ki jo je d'Annunzio 13. sept. proglasil anektirano za — Italijo. Po vsej Italiji je zavladalo veliko navdušenje, toda Nitti je še naprej dajal ogorčene izjave proti »nediscipliniranemu pesniku«, ki jih je debelo ponatiskoval ves svet, seveda tudi v Jugoslaviji. Italija je pošiljala čete nad d'Annunzia, govorilo se je, da ga bodo na Reki izstradali, toda pesnik je dajal dan

za dnem bolj pogumne izjave, ker je vedel, da so vedno nove čete, ki prihajajo, le ojačenja italijanske mestne posadke. Proti zasedbi Reke po d'Annunziu ni nihče protestiral: ne Angleži, ne Francozi. Angleške in Francoske ladje so se celo umaknile iz pristanišča nekam med dalmatinske otoke, ko je d'Annunzio razvil italijansko zastavo na Reki. Iz Pulja je priplula italijanska eskadra, da »strahuje« upornega pesnika; v resnici je le ojačila okupacijsko armado. Končno je Nitti poslal na Reko generala Badoglio, da »ukrene«, kar se mu zdi potrebno. In Badoglio ni šel v Abesinijo, ampak že na Reki pokazal, da je mož na pravem mestu. Ukrenil je vse tako, da je Reka ostala Italiji.

Listi v Jugoslaviji so od sept. 1919 do sept. 1920, kolikor časa je trajala d'Annunzijsva okupacija, pisali o Reki in Italiji čudovite stvari. Naš tisk je menda verjel, da gre za »upornike«, ki jih bo Italija kaznovala; verjel je fantastičnim poročilom o revoluciji, o uporih po Italiji. Verjel je, da bo neka »višja sila«, najbrže Wilson, pregnala Italijane iz Reke. To otroško naivno razpoloženje je trajalo vse do Rapalla (12. novembra 1920), ki je iz Reke napravil samostojno državo potisnjeno med Italijo in Jugoslavijo. Toda rimski sporazum (27. jan. 1924) med Jugoslavijo in Italijo je Reko končno veljavno prisodil Italiji.

Reka šteje danes 60.000 prebivalcev in je za Trstom in Benetkami največje italijansko pristanišče na Jadranu.

Ob mrtvaškem odru

Rim, 2. marca. Gabrielu d'Annunziu je vdrla kri v možgane, ko je sedel za svojo pisalno mizo. Ko so ugotovili smrt, so ga takoj prenesli v hišno kapelo. Poprej se ga pa preoblekli v uniformo letalskega generala, kakor je to sam želel v oporoki. D'Annunzio je bil star 75 let. Do zadnjega je bil krepak in je še pisal svoja dela.

Jutri bi morala biti seja velikega fašističnega sveta. Zaradi smrti d'Annunzia pa so sejo odložili na 10. marca.

Ponoči je prispelo več deset tisoč brezdomnih oz. žalno ob d'Annunzijsvi smrti. Podpredsednik Italijanske akademije Formichi in več akademikov se je odpeljali že ponoči v Gordone. Dva pokojnikova sinova, Mario in Gabriello, ki sta se ponoči odpeljala iz Rima, prispeta v Gordone danes. Tudi načelnik štaba fašistične milice general Russo se je odpeljal v Gordone. Mussolini in drugi visoki dostojanstveniki bodo pa prišli v Gordone v teku današnjega dneva. D'Annunzijsva »duhovna oporoka«, ki jo je bil pokojnik lastnoročno napisal in jo pred kratkim poslal Mussoliniju, bo namreč že danes objavljena.

Avstrijski notranji minister

krije demonstracije

proti avstrijski vladi

Dunaj, 2. marca. b. Navzlic velikim naporom avstrijskih oblasti, da ohranijo red in mir v državi, ni bilo mogoče preprečiti demonstracij in manifestacij, ki so jih priredili na eni strani pristaši domovinske fronte, na drugi strani pa pristaši narodno-socialistične stranke. V Gradcu je prišlo do burnih manifestacij narodnih socialistov, ki so jih priredili avstrijskemu notranjemu ministru Seyss-Inquartu. Njega je poslal avstrijski zvezni kancler dr. Schuschnigg v Gradec, da pomiri štajerske narodne socialiste in da končno tam vzpostavi mir. Ko je prispel, ga je čakalo nad 20.000 navdušenih narodnih socialistov z baklami, kljukastimi križi in fanfarami. Ves promet sredi Gradaeca je bil popolnoma ustavljen. Avstrijske oblasti so izdale

strog nalog, naj policija in vojaštvo ne strelja v manifestante, ker bi sicer prišlo do krvoplitja. Vladna milica pa je vendarle s pomočjo strojne in lahkega topništva prestrašila kmete iz okoliških vasi in mest, da se niso priključili manifestantom v Gradcu, dasiravno so se hoteli udeležiti manifestacijskega požara narodnih socialistov dr. Seyss-Inquarta.

Majors Hans Klausner, ki je bil pretekli ponedeljek imenovan za voditelja narodnih socialistov namesto Josipa Leopolda, je izdal naredbo narodnim socialistom, da takoj prenehajo manifestirati, ker s tem samo povzročajo nered. S svojo naredbo je hotel voditelj avstrijskih narodnih socialistov predvsem ustaviti vsako nezakonito delavnost narodno-socialističnih pristašev do 21. marca, ko bo po dogovoru obstoječa prepoved ukinjena. Nova naredba vlade pa ni našla nobenega razumevanja pri množicah. Skoraj istočasno, ko so narodni socialisti manifestirali v Gradcu, so pristaši domovinske fronte priredili na Dunaju veliko število javnih zborovanj, kjer so ostro demonstirali proti narodno-socialistični stranki. Borba se vodi pod dvema gesli: pristaši narodnega socializma poudarjajo: »En narod, ena država«, pristaši domovinske fronte z dr. Schuschniggom na čelu pa zahtevajo, da je treba ohraniti vsaj to, kar je ostalo po mirovnih pogajanjih.

Sodni proces snemajo na gramofonske plošče

Moskva, 2. marca. c. Danes dopoldne se je pričel v Moskvi velik veleizdajniški proces proti 21 bivšim voditeljem boljševizma. Obtožnico zastopa vrhovni državni tožilec Višinski. Posamezni deli razprave bodo posneti na gramofonske plošče ter nato prenešeni po radiu v vse kraje sovjetske Rusije in v svet. Ta proces smatrajo tukajšnji uradni in politični krogi za mnogo važnejši in značilnejši, kakor je bil na primer proces proti maršalu Tuhačevskemu ter drugim generalom.

Na razpravo so pustili samo 150 opazovalcev, in sicer zastopnike diplomatskega zbora, časnikarje in pa delegate moskovskih tovarnih. Predseduje znani Ulrich, ki je že vodil vse tovrstne procese, obtožbo pa zastopa vsedrjavni tožilec Poljak Višinski, ki je za nagrado v dosedanjih procesih bil imenovan za državnega tožila sovjetske Rusije. Njegov prednik Krikenko je bil medtem namreč povisan v pravosodnega ministra in je takoj nato kmalu padel v nemilost.

Takoj po otvoritvi razprave je Ulrich dal besedo Višinskemu, ki je začel čitati dolgo obtožnico. Vseh 21 voditeljev dolži, da so trockisti, vohuni, morilci Kirova in zastrupilci Gorkega, Menšinskega in dr. in da so hoteli ubiti Lenina, Stalina in Sverdlova. Za vse zahteva smrtno obsodbo.

Predsednik Ulrich se je nato obrnil k obtožencem in jih začel izpraševati, ali so trockisti, vohuni, zastrupilci itd. Buharin, Rikov in Jagoda so rekli, da so krivi, kakor so to izpovedali pred preiskovalnim sodnikom. Na splošno prenečenje pa je nato ekociš s svojega sedeža Krestinski, bivši pomočnik zunanjega ministra in sovjetski veleposlanik v Berlinu in zavpil: »Nisem trockist, nisem vohun in tudi nisem zastrupilc.« Ulrich pa ga je opozoril: »Vse to ste priznali pred preiskovalnim sodnikom!« Krestinski pa je še naprej vpil, da ni res, kar pravi obtožnica.

Zelo verjetno je, da se drugi razpravi ne bo več Krestinskega, ker se ne »drži pravil«, ki so jih postavili vsi dosedanj moskovski procesi.

Zagreb, 2. marca. b. Danes popoldne ob pol 3 je bil pogreb Nikolaja Falerja, predsednika Hrvatske pevke zveze, znanega dirigenta in komponista. Pogreb je bil izredno lep.

Kriza v Franciji

Pariz, 2. marca. b. Navzlic pričakovanju še vedno ni prišlo do sporazuma med senatom in zbornico glede statuta dela. Spor traja dalje in se je v noči od torke na sredo še bolj poostiril. Chautemps ni več samo v sporu s senatom, temveč celo z lastno večino v zbornici. Senat je po daljšem posvetovanju sprejel člen o praktični lestvici mezd, ki ga je Chautemps končno odobril. Za razliko od

teksta zbornice se tukaj predvsem izključuje sindikalistična kontrola v tovarnah. Za povišanje mezd prihaja v poštev šele 10% podražitev življenjskih potrebščin. Zbornica je sprejela svoj stari tekst s 349 proti 229 glasovom. Po hodnikih parlamenta so se razširile ponoči govorice o bližnji krizi vlade.

Umrli je naš ljubljenci

Miha Čop

upravnik carinarnice na Jesenicah, vojni dobrovoljec, četnik l. t. d.

Spremili ga bomo k večnemu počitku v petek ob 4 na jeseniško pokopališče.

Jesenice, dne 1. marca 1938.

Marija, mati;
Mica, žena;
Mišo, sin
in ostalo sorodstvo.

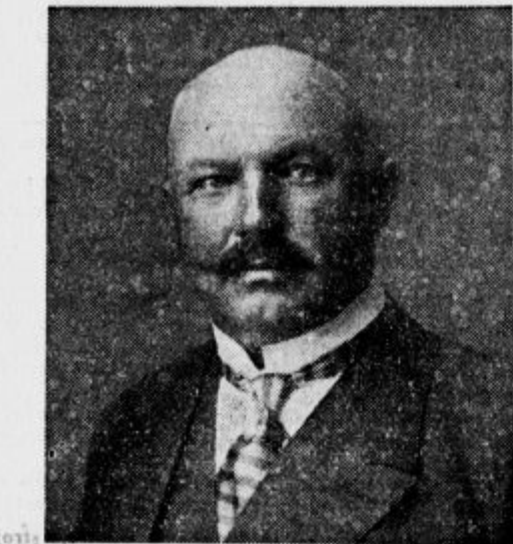
Berlin, 2. marca. AA. (DNB). Danes je izredno sodišče izreklo razsodbo proti pastoru Martinu Niemöllerju, ki je bil obtožen zaradi prestopa po čl. 130 (tako imenovanega kancelarparaafa). Pastor je obsojen na sedem mesecev zaporu in na 2000 mark globe. Ker pa je prebil že več kot toliko v preiskovalnem zaporu, so ga izpustili.

Smuški boj, ki ga svet še ni doživel Smolej med Srednjeevropejci na 18 km drugi

Lahti, 26. februarja.
Danes se je odigrala ena največjih smuških borb, kar jih pozna smuška zgodovina. Na progi 18 km so se borili danes najboljši smušarji sveta za prvenstvo. Ni mogoče opisati tega boja, le doživeti se ga da. Med 213 tekmovalcev je bilo 62 Srednjeevropejcev in 150 severnjakov, od teh Fincev 118, 16 Norvežanov in 16 Švedov. Borbo vseh teh moštrov (le taki so bili pripušeni) je spremljalo v stadionu nad 15.000 ljudi, po progi pa tudi najmanj toliko. Tako tekmovalci kot delegati so bili mnenja, da takega boja še niso doživeli. Odprto, popolnoma nejasno vprašanje zmagovite razvrstitve ostalih držav. Ko so prišli prvi na cilj, je čakalo še 63 tekmovalcev za start! Vsega je prišlo na cilj 187 tekmovalcev. Proga ni imela mnogo vzpona, bila je pa zelo težka, polna nevarnih in nenadnih okretov, kratkih strmih smukov s protistrminami in zverženji v gozdovih.

Naš Smolej je startal 6. in 6. prispel na cilj svez in »spodite« kot običajno. Njegov čas je bil 7 minut dalji od zmagovalca in 2 minuti od najboljšega Srednjeevropejca Demetza. Toda dočim se je uvrstil slednji na 34. mesto, je prišel Smolej na 64. mesto. Med prvimi 60 tekmovalci je le en Srednjeevropec, med prvimi 100 pa 131. Tolikšna je premoč severnjakov! In vendar je Smolej pustil 59 Fincev za seboj, točno polovico, 8 Norvežanov (prav tako polovico) in 3 Švede ter 55 Srednjeevropejcev. Šesti so le tisti, ki so prišli na cilj. Najboljši Norvežan se je plasiral šele na 8. mesto (bil je to Hoffsbakken, 2 minuti za zmagovalcem Pitkanen Taklom, ki je potreboval 1:09:37. Šved Dahlquist je potreboval 1:10:02 kot drugi, a tretji 1:10:56 Fincev Jalkanen. V času ene minute se je uvrstilo do 19 tekmovalcev, tako ostre razlike so bile.

Alojzij Vodnik - 70 letnik

Ugledni in splošno spoštovani ljubljanski kamnoseški podjetnik g. Alojzij Vodnik praznuje danes 70 letnico rojstva. V svoji skromnosti se je umaknil iz Ljubljane, vendar je naša dolžnost, da mu k temu lepemu življenjskemu jubileju javno čestitamo. G. Alojzij Vodnik se je rodil 3. marca 1868 v Podutiku iz znane kamnoseške družine. Še danes pravijo na Vodnikovem domu »Pri mojstru«. Oče današnjega jubilarja se je preselil v Ljubljano ter tu pričel s podjetjem, toda je kmalu umrl in g. Alojzij Vodnik je moral že kot 20 leten mladenič prevzeti očetovo obrt, ki jo uspešno vodi še danes. Hkrati s svojo življenjsko obletnico praznuje g. Vodnik tudi 50 letnico kamnoseškega dela. Pod spretnim vodstvom današnjega slavljence se je podjetje razvilo v eno najbolj uglednih tvrd v Ljubljani. O g. Alojziju Vodniku je splošno znano, da je vreden in pošten gospodar ter nenavadno marljiv, na minuto točen in si prav za prav nikoli ni privoščil počitka. Za svoje delavce in uslužbence skrbi kakor oče za družino. — Še mlad človek je zavzel važno vlogo v našem gospodarstvenem življenju ter sodeloval pri mnogih bančnih podjetjih. Še celo vrsto let je g. Vodnik predsednik Ljubljanske kreditne banke in v zadnjem času predsednik Združenih papirnic. Sodeloval je tudi v drugih gospodarskih podjetjih. S svojo gospo Ivanovo roj. Pogačnikovo, živi že 44 let v najbolj srečnem zakonu. Znan je kot velik mecen slovenske umetnosti in o teh njegovih zaslugah moramo poročati le, kar je javnosti znano, namreč da je g. Alojzij Vodnik eden izmed glavnih podpornikov Narodne galerije. Svojemu zvestemu naročniku g. Alojziju Vodniku želimo ob njegovem jubileju, naj ga Bog ohrani tako svežega, kakor je sedaj, še dolgo vrsto let!

Duh po izpuhtevanju telesa takoj in trajno odpravi Sanoped. — Varuje obutev in perilo. Zahtevajte v lekarnah, drogerijah, parfumerijah in sličnih trgovinah. — Drogerija JANCIGAJ, Ljubljana, Krekov trg. (Reg. min. nar. zdr. 31.816)

Ljubljanski predpust v številkah

Na pepelnico je vedno težak obračun za kronika, ki mora ugotoviti, koliko so se Ljubljanci v predpustu veselili. Letošnje številke so v toliko ugodne, ker kažejo, da so Ljubljanci zopet pri krajaču in da zmoroše že za kakšen ples, za lepo toaleto ženam in za kakšen vrček piva. Let 1932, 1933 in 1934 so za številke bolj obupne. No, kriza je premagana, vendar smo krizo potrebovali, zakaj Ljubljancem je kriza zmordila in v letošnjem predpustu res ni bilo takega zapravljjanja kakor v letih pred krizo, to je od l. 1924. do 1929, vendar pa je za ljubljanske razmere presenetljivo, da je bilo v predpustu 1938, nič manj kakor 61 reprezentančnih plesov in podobnih prireditvev.

Predpustni čas pa ni bil samo čas zabav, temveč tudi resnejšega dela. Spričo 61 plesnih prireditev je prav impozantna številka 104 kulturnih prireditev, to je gledaliških predstav, v glavnem diletanških in amaterskih, med temi tudi 20 visoko vrednih umetniških koncertov. Predstave narodnega gledališča tukaj niso vsrte, ker ta ustanova ne potrebuje posebnih policijskih dovoljenj za svoje predstave.

Kamnik

Vrnitev španskega protovoljea. Nedavno se je vrnil s španskega bojišča dijak Rauter Dušan, sin znanega veterinarja in bivšega predsednika JNS za kamniški okraj g. Rauterja Jozeta.

Regulacijska dela Nevljice so v polnem razmahu. Zaposlenih je okrog 40 delavcev in delo hitro napreduje. Glavna dela bodo po zatrdilu vodstva končana že v približno enem mesecu.

Ako smo pogrešali našo vrsto v štafeti, tedaj nam je bilo očitno žal, da nismo imeli tu Klančnika. Dvojica naših in Smolej bi se lahko prav odločno razvrstili med državami Srednje Evrope. In kakšna šola, kakšen podvig bi to pomenilo njim. Sedaj je žal prepozno, toda za naše tekmovalce pridejo predvsem take velike borbe v pošte, ako naj napredujemo.

Vsa čast pa Smoleju. Ni 18 km njegova proga, a vendar je postavil sebe na pravo mesto. Koliko je bilo nade za italijansko vrsto, v štafeti odlični Švicarji, znani Čehi, Poljaki in Nemci, da ne govorimo o Estonci, Latvijci in Avstrijci, vsi razen enega Italijana so za Smolejem. In to Poljak Novacki z 21 sek., Švicar Gamma z 1 min. 41 sek., Musil, ČSR, z 2 min. 1 sek., Leupold, Nemčija, z 2 min. 24 sek., Beraner, HDW z 2 min. 25 sek., elabši čas kot Smolej; a to so najboljši plasirani iz teh držav.

Polni nade pričakujemo start na 50 km v ponedeljek. Bog daj tudi tokrat, da uveljavi Smolej svoje odlične zmoglosti naši domovini v čast!

Joso Gorec

— Pozor! Darmol, sredstvo za odvajanje, je pogosto ponarejen. Pazite zaradi tega pri nakupu, da je na vsaki tableti vtisnjeno ime Darmol in da ima tableta zarezo v obliki črke T. Zahtevajte zaradi tega izrecno Darmol. — Ogl. reg. S. Br. 7006/1936.

Zločin pri Sv. Bolienku popolnoma pojasnjen Ša'tegel je vse priznal. Zločin sta izvršila Bevardi in Šajtegel — Šega je nedolžen

Maribor, 2. marca.

Umor v Bukovju, kakor se imenuje pri Sv. Bolienku hriček, na katerem sta bila na tako zverinski način umorjena Stane Dolničar in Milka Gorupova, je sedaj popolnoma pojasnjen.

Kakor smo že poročali, je policija izročila sodišču štiri osumljence in sicer Šajtegla, njegovega očima Obrula, delavca Blaža Šega in Bevardijevo mater, dočim je bil mladi Bevardi že takoj od odkritja zločina v preiskovalnem zaporu okrožnega sodišča. Ze pred zaključkom policijske preiskave smo ugotavljali, da sta najbrže edina krivca Šajtegel in Bevardi. Šega, katerega je Šajtegel obremenjeval kot glavnega iniciatorja in morilca, pa da je najbrže nedolžen. Senzacionalno priznanje, katerega je danes Šajtegel podal, je to domnevo v celoti potrdilo.

Dočim je bil Bevardi od svoje aretacije popolnoma miren ter je do zadnjega bil pripravljen, da se njegova krivda ne bo dala dokazati, je postal Šajtegel po prepeljavi v preiskovalni zapor nenavadno vznemirljen. Videlo se je takoj, da ga nekaj zelo teži in preiskovalni sodnik je kmalu ugotovil, da bo lahko iz njega dobil popolno priznanje. Danes je res Šajtegel zaprosil, da ga predvedejo k preiskovalnemu sodniku, kateremu bo povedal važne stvari. Njegovi prošnji so seveda takoj ustregli in danes je Šajtegel objasn timer podrobnosti tega strašnega dejanja.

Umor v Bukovju sta izvršila Šajtegel in Bevardi popolnoma sama. Šega ni bil pri umoru udeležen, morda je bil le toliko kriv, ker je po razpravi po izjavi Šajtegla dejal glede Dolničarja: »Tega hudica bi bilo treba ubiti!« Šajtegel je dejal, da smatra Šega zaradi teh besedi za iniciatorja in pravega krivca umora, ker ga je s svojo izjavo spravil na misel, da bi bilo dobro Dolničarja napasti in ubiti. Bevardiju in Šajteglu

Slovenci v Zagrebu

Zagreb, 1. marca.

Letošnja pustna nedelja zagrebških Slovencev ni bila prav nič pusta — a tudi »pustna« ni bila v takšnem smislu, kakor se navadno razume — marveč nasprotno lahko rečemo, da je bil to v društvenem življenju zadnjih mesecev eden najbolj živahnih dni. Obiskal nas je namreč stari znanec in zvesti prijatelj zagrebških Slovencev, gosp. svetnik J. E. Kalan, ki ga že dve leti ni bilo med nami (od aprila 1936, ko smo praznovali petletnico svoje službe božje pri Sv. Roku). In v svojem govoru pri dopoldanskem in popoldanskem službi božji nam je gošpod svetnik tudi razložil namen svojega prihoda v Zagreb. V kratkem se namreč namerava preseliti na Dunaj, kamor bo na povabilo dunajskega kardinala dr. Theodorja Innitzerja prenesel centralo »Regnum Christi«, za katero v Ljubljani ni našel dovolj razumevanja niti podpore. Pred svojim odhodom na Dunaj pa je prišel v Zagreb, da preizkusi in pripravi tla slovensko-hrvatski izdaji lista »Regnum Christi«. Ta list naj bi zbral in povezal slovenske in hrvaške katoličane in jih združene v veri — vsaka politika je tukaj izključena in ne sme kaliti prijateljskih odnosov med katoličani Jugoslavije — vzdigniti k skupnemu nastopu za poglabitev vereške življenja in pa za pravice in enakost katoličanov in javnem življenju. Zagrebški katoliški Slovenci imajo vzvišeno nalogo in zelo lepo priložnost, da med katoliškimi Hrvati razširijo to misel, da jih pridobijo zanje in ji pomorejo do veljave. — Vah dopisnik je govoril z gosp. svetnikom Kalanom, ki mu je pred odhodom iz Zagreba rekel, da je obiskal prevz. nadškofa dr. A. Stepinca, protonotarija in kanonika dr. F. Rožića in še nekaj drugih merodajnih osebnosti, ki so vsi pokazali za to prepotrebno stvar mnogo zanimanja. Gosp. Kalanu smo hvaležni za obisk in mu želimo mnogo uspeha pri njegovem delu.

Po večernicah je bil v Slomškovem prosvetnem društvu 15. prosvetni večer, kjer je govoril sodnik g. Alojz Rant o lepotah slovenske zemlje. V skoraj dvurnem predavanju nam je gospod predsednik ob lepih skioptičnih slikah razkazal vso lepotu svobodne in nesvobodne (Koroška, Primorska, Letra) slovenske zemlje, pri posameznih važnejših krajih pa je razložil tudi njihovo zgodovino in poudaril njihov narodnokulturni pomen. Nabito polna dvorana mu je na koncu dala priznanje za res lepo predavanje.

Zelo lep uspeh je dosegla tudi Marijina družba slovenskih deklet, ki je imela ta dan svoj koncert narodnih pesmi v Jeronimski dvorani. Pesem pač najgloblje seže v vsako človeško srce, zato tudi najbolj neposredno in najmočnejše deluje. To se je videlo na vseh poslušalcih, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano; mnogi so izrazili željo, da si še želijo domačega petja. To priznanje je tudi najprijetnejše plačilo pevkam za delo dolgih zimskih mesecev.

Za prihodno nedeljo (6. marca) pa vabi Slomškovo prosvetno društvo na svojo Materinsko proslavo, ki bo v Jeronimski dvorani ob 4 popoldne.

Ljubezenska tragedija na Gomilskem

Celje, 2. marca.

V torek smo poročali o ljubezenski tragediji dveh mladih Zagrebčanov v Solčavi. Samomor je silno razburil mirno solčavsko faro. V torek popoldne so ju položili v planinsko zemljo na solčavskem pokopališču, kakor sta želela sama.

Danes ob 2 jutraj pa se je odigral v prelepi fari v Savinjski dolini na Gomilskem še strašnejši umor. Nesrečna Ljubez je 26 letnega gostilničarjevega sina na Gomilskem Ludovika Fonda privedla tako daleč, da si je v blaznosti vzel svoje mlado življenje. Slep je bil zaljubljen v neko gosposodično, učiteljsko kandidatino, hodil za njo, dasi mu je bilo znano, da ni mogoče, da bi postala njegova. Zadnje čase je bil ves zbeigan in je žalosten taval po vasi. Ljudje, ki so ga opazovali, so prav dobro vedeli, da pri Ludoviku nekaj ni v redu. V obupu se mu je zmešalo in storil je grozen konec. Danes na vse zgodaj ob 2 je vzel v kuhinji velik nož in si ga zasadil globoko v srce. V grozni bolečini in ves krvav je prispil k žganjarju Pestotniku, ki ima svoje stanovanje v Fondovi hiši. Prosil ga je in rotil, da naj mu dá revolver, da se bo sam ustrelil. G. Pestotnik mu orožja seveda ni dal. Ludovik se je zgrudil na tla in izdihnil po težkem trpljenju. Samomor mladega fanta je močno razburil vso faro. Ludovik je bil dalj časa v službi kot kuhar na brzovlakih. V času, ko je bilo toli atentatov na brzovlake, se je mati zbala za svojega sina in ga preprosila, da se je vrnil k njej. Pokojnik zapušča mater in brata. Naše iskreno sožalje!

Toliko dalj časa bo trpelo perilo

če v zameš vedno
SCHICHTOVO
TERPENTINOVNO MILO

...in za namakanje ženske hvala

hama v polni mladostni razpoloženi in samo želimo, da bi ostalo tako še dolgo, dolgo vrsto let.

»Svetogorska kraljica«. Pred časom smo v velikoj radosti vsega našega ljudstva poročali, da bo v Gorici začel izhajati z novim letom verski list »Sv. gorac«. Goriški nadškof je pozneje v svojem uradnem mesečnem listu najavil, da bo list pod naslovom »Svetogorska kraljica« izšel v pričetku januarja. Danes gre že februar in koncu, zaželenega mesečnika pa ni nikjer. Informirali smo se na merodajnih mestih in zvedeli, da so nastale težkoče zaradi obsega lista. Zaradi teh in drugih neprilik sta se odtegnila tudi oba gg. urednika, ki smo jih pred časom imenovali: g. dekan kanalski msgr. V. Bele in g. župnik podgorski Stanko Stanič.

Komen. Čudna so pota, po katerih gre včasih pravičnosti tega sveta. V našem sodnijskem zaporu sta sedela dva majhna grešnika iz Vojčice. Nekega večera sta dogleda, da bo ples v tukašnjem »Dopolavorcu«. Računala sta, da se bo šel zavrteti tudi naš jetnišničar. Zato sta mirno začela izpodkopavati zid, da bi prišla na bolj svobodni zrak. Jetnišničar pa je nepričakovano prišel pogledat, kako je z njegovima varovancema in ju je presenetil pri prepovednem delu. Posledica: ločili so ju in zaprli vsakega v posebno kamrico s trdim ležiščem.

Telovadna akademija ZFO

Fantje in dekleta naših društev razumejo sedanj čas precej drugače, kakor ona mladina, ki je predpustne dni le veseljačila in rajala.

Poleg izobrazbe duha, ki jo prejemajo člani fantovskih odsekov in dekliških krožkih, goji ta mladina po narčtu v obilni meri tudi telesne vaje zaradi svojega zdravja, za boljšo bodočnost družine, naroda, države, uri in krepi svoje telo, mišice, da bodo dovolj odporne za borbo, ki se pojavlja v življenju vsakega posameznika. Po vsej Sloveniji se vrše te dni številne telovadne akademije in nastopi, na katerih nastopa naša mladina s takim navdušenjem, kot še nikdar doslej. Zlasti razveseljivo je dejstvo, da to mladino v polni meri podpira naša javnost, ki zna ceniti delo in trud požitvalne mladine v telovadnicah.

Ena takih telovadnih akademij — reprezentančni nastop Zveze fantovskih odsekov s sodelovanjem dekliških krožkov — se vrši v nedeljo 6. marca t. l. ob 8 zvečer v veliki dvorani hotela Union. Kakor svoj čas, ko je prirejala slične telovadne nastope svojih izbranih članov bivša Jugoslovanska orlovska zveza in je bil vsak tak nastop vedno važen dogodek za Ljubljano, tako bodo tudi v nedeljo na l. telovadni akademiji Zveze fantovskih odsekov v Ljubljani zopet nastopili le izbrani člani in skušali pokazati vse točke zelo zanimivega eporeda na isti višini kot nekdanj, marškalera točka, in to smo prepričani, bo pa svoječasne celo prekašala.

Uspehe trdega dela in samozatajevanja v telovadnici nam bodo pokazali fantje in dekleta v nedeljo, ko se bodo prvič po daljšem neprostoletnem odmoru zopet predstavili naši javnosti, s tem pa tudi poudarili, da hočejo živeti in delati. Zato bo vsa naša javnost odločne in požitvalne fante in dekleta podprla tako, kakor zaslužijo.

Kakor nam poročajo, se bo na tej telovadni akademiji predvajal tudi del filma iz l. slovanskih smučarskih tekem, ki jih je priredila pred nedavnim Zveza fantovskih odsekov v Črnem vrhu nad Jesenicami in v Planici.

Vetopnice — nekaj jih je še na razpolago — se dobe v Prosvetni zvezi, Ljubljana, Miklošičeva 7-I.

Na sporedu je govor o materi, dramski odsek pa uprizori Meškoovo dramo »Mati«, v treh dejanjih. Režija je v rokah sodnika gosp. A. Ranta. Društvo je povabilo tudi pisatelja igre g. dekana Fr. Ksaverija Meška, ki ga z veliko radostjo pričakujemo, da s svojo navzočnostjo povzdigne našo proslavo.

Iz Julijske krajine

Zlata sv. maša. Naše zadnje poročilo o treh zlatih sv. mašah v goriški nadškofiji moramo izpolniti. V novembur tekočega leta bo obhajal svoj zlati mašni jubilej tudi g. župnik Jožef Strancar v Rihenbergu, ki oskrbuje sam eno največjih duhovnih na Goriškem.

Dva nova župnika. Pred dnevi sta bila umeščena kot nova župnika g. Filip Kavčič, ki je svoj čas služboval v Črnem vrhu in je bil potem okrog dve leti na jugu, za Deskle in g. Bernard Spacapan za Brestovico.

Dva petdesetletnika. Te dni sta praznovala petdesetletnico svojega rojstva g. župnik Karel Reja v Ročnju in g. župnik Janko Pišot na Planini pri Vipavi. Oba gospoda sta srečala Abra-

Potepuška nadloga v laškem okraju

Sv. Rupert n. Laškim, 2. marca.

Neki list je pred kratkim poročal, da se v Savinjski dolini manjša število brezposelnih, ki obiskujejo kmečke hiše. Žal, da se v hribovitih delih laškega okraja opaža prav nasprotno. Dasiravno smo kot prebivalci »urvaldaci« že itak v slabšem položaju v vsakem oziru proti drugim krajem v dolinah, ravninah in zmernih hriboih, pa nas v tej zimi ves čas pred novim letom in do sedaj obiskuje, ali bolje rečeno nadleguje, dnevno izredno velika množica brezposelnih. Pisca teh vrstic je pred kratkim obiskala kar sedmorica teh beračev skupno. Pa to niso bili stari ljudi ali vojni invalidi, ampak razen enega sami mladi ljudje, nekateri v pumparicah in v gojzericah, na glavi jim stoji drzno športna čepica, v rokah pa z aktivkami. Dasiravno so pota in ceste do nas tako težavne, vendar ti ljudje najdejo menda vsako kočo, posebno pa še zavahajo vsako hišo, kjer imajo slučajno kolino. In niso skromni ti prosjaki, ampak zahtevajo kar »kovačac«, meso, speh ali klobase; za kruh in pijačo se mnogi niti znejo ne. Posebno pa so drzni v hišah, kjer naletijo na same ženske ali slabotne stare ljudi. Tako so v neko hišo pred dnevi prišli kar trije mladi junaki; naravnost zahtevali so »kovačac« ali mesnine; ko je ubožni gospodar odvrnil, da nima ne enega, ne drugega, so silili vanj, da mora na vsak način nekaj dati. Mož jim reče: »Tam je tnalca, nasekajte mi drv, jaz pa grem k sosedu,

da si izposodim »kovačac«, da vam ga dam kot plačilo. Eden izmed brezposelnih pa izjavi: »Za kovača na dan pa že ne delam, saj dobim na dan zločka 100 dinarjev; pojdim!«

V Celju so pred nekaj dnevi v neki gostilni južinali kmečki ljudje iz svetinskih hribov. Pri sosednji mizi je sedel cel trop samih brezposelnih, ki so se glasno zabavali. Ko vidijo te kmečke ljudi, pristopi eden izmed brezposelnih k njim in prosi za denar. »Mi smo sami siromaki!« pravi neka žena, »vam pa ni videti, da bi bilo trpelci. Tedaj izusti brezposelni grdo kletvico in reče: »Eh, kaj, saj vas ne bomo nadlegovali, saj imamo dovolj denarja za pijačo in ženske!...«

Neki brezposelni človek si je znal preproste gospodarja tako pridobiti, da ga je ta na dva dni obdržal v hiši in mu dal potrebno hrano in toplo poč. V zahvalo pa je brezposelni tretji dan zgodaj jutraj zgnil brez slovesa v temno noč, s seboj pa je vzel obleko, obutev in vse mogoče drobnarije, ki jih je pofulil svojemu gostitelju. Vendar pa rokomavhar ni imel sreče; še tisti dan ga je okradeni gospodar ujel na cesti proti Laškemu; ko pa ga je precej trdo prijel, mu je brezposelni zagrozil, da mu bo hišo zažgal, če bo samo prst položil nanj ali ga naznanil orožnikom; in skromni mož si ni upal nesramneža naznaniti sodniji, ker se boji za svojo leseno hišo! Strašna nadloga so brezposelni potepuhi!

Drobne novice

Koledar

Četrtek 3. marca: Kunigunda, cesarica; Marin mučenec.

Petek 4. marca: Kazimir, spoznavalec; Lucij, papež.

Novi grobovi

† Slovenski grob v tujini. Dne 1. marca je v Monsu pri Bruslju v Belgiji umrl Slovenec, rudarski tehnik Mihael Glaesener, sin inženirja Glaesenerja in Zinke roj. Fröhlich. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani, nadaljeval študije pa v Belgiji. Prav pred kratkim je dobil službo v Belgiji, pa je nenadoma obolel za vnetjem možganske mreže. Zelo nadarjenega mladega moža (star je bil šele 29 let) je bridska smrt izrgala delu in družini. Zapuščila vdovo in otročička. Družini naše sožalje! Pogreb bo v četrtek dopoldne v Monsu. Sv. maša zadušnica pa bo danes (3. marca) ob 9 na Viču. Naj počiva v miru!

† V Mošnjah v župnišču je 1. marca ob 9 dopoldne po kratki srčni bolezni umrl 58 letni oskrbnik Jurij Logar, bratranec pok. mošenjskega župnika Ivana Ev. Trpina. Poreb bo v četrtek ob 10 v Mošnjah. Naj v miru počiva!

Osebnosti

Imenovanje. Dosedanji ravnatelj (kancler) škof. ordinariata v Ljubljani, mgr. Jos. Dostal, ki je bil od leta 1929 na dopustu, je bil z dnem 28. februarja t. l. trajno upokojen. Za škofijskega kanclerja pa je bil dne 1. marca t. l. postavljen dosedanj vršilec te dolžnosti g. Jožef Jagodič, ki je bil obenem imenovan za pravega konzistorialnega svetnika ljubljanske škofije.

Promocija. Dne 28. februarja je bil v Zagrebu promoviran za doktorja vsega zdravilstva g. Mirko Derganc, že drugi doktor od sinov g. primarija dr. Fr. Derganca. Čestitamo!

Rob pri Velikih Laščah. V ponedeljek se je poročil g. Ivan Turk, trgovec v Robu, z gđ. Franko Hudolin, delavno članico cerkvenih in prosvetnih organizacij. Obilo sreče!

Iz banovinske službe. Za banovinskega glavnega arhivarja v VII. položajni skupini je napredovala upravno-pisarniška uradnica Čuk Katarina. Za banovinskega arhivarja v VIII. položajni skupini je napredoval Hötzel Vilko pri banovinski bolnišnici v Mariboru. Za banovinskega uradniškega pripravnika pri banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu je postavljen Maučec Jožef.

KINO SLOGA
Danes poslednjič
Ita Rina in Svetislav Petrovič
v lepem filmu
Princeza koral
telefon 27-30

Ban dr. Marko Natlačen v petek 4. marca ne bo sprejemal strank, ker bo službeno odsoten.
Sedež občine Dol v ljubljanskem okraju se prenese z Beričevega v Dol.
Zborovanje Slovaške podružnice Novo mesto. Slovaška podružnica za okraj Novo mesto ima svoje zborovanje v soboto, dne 5. marca ob 2 popoldne v Novem mestu v ljudski šoli.
Člani, udeležite se polnoštevno zborovanja.
Oubor.

Zveza slov. obrtnikov obvešča vse obrtnike in obrtnice, da bo redni občni zbor Okrajne zveze v Novem mestu dne 6. marca ob pol 10 v Rokodelskem domu. Udeležba za vsakega obrtnika obvezna. Razpravljalo se bo o vseh važnih preložitih vprašanjih. Zveza vabi tudi bližnja društva slov. obrtnikov, da pošljejo svoje delegate na ta zbor.

Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa, odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zoprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redna poraba »Franz-Josefove« vode izbornu urejuje funkcije črev.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

Občni zbor Zveze šolterjev dravske banovine bo 12. marca ob pol 20 v salonu pri »Levici, Ljubljana, Gosposvetska cesta. Predlogo je predložiti 8 dni pred zborom zvezi.

Na Bledu je bil 14 dnevni tečaj za pleskarje, posebno za imitacijo marmora. Tečaj je priredil obrtno-pospeševalni urad. Vodil ga je Jože Martinc, znani strokovnjak in plesarski mojster iz Ljubljane. Udeležba in zanimanje je bilo veliko.

Pozor pred provoro! V Novem mestu in novomeškem okraju nabira že dalje časa bolj priletna ženska denar za nekega moža, ki je baje invalid. Trdi, da ima mož v Belgradu potegnuti naravnost baje denarja, a da sedaj potrebuje velike podpore za kolke, prošnje in za pot v Belgrad. Ženska je možu naselila tako zelo, da mu vse verjame, skoraj bolj kot evangeliju. Ženski pa so žalilob naselili tudi mnogi drugi, ki so ji za onega moža izročili velike vsote. O nekaterih pripovedujejo, da so ji dali 20.000 din in še več, seveda v trdnem zaupanju, da jim bo mož — kot je zatrjevala ženska — vse obilno povrnil z ogromnimi obrestmi, kakor hitro pride do svojega denarja. Ženski pa je mož baje prepovedal izdati njegovo ime in bivališče. Naravnost čudno je, kako morejo biti ljudje še dandanes tako lahko verni, da izročajo svojo težko prisluženi denar več ali manj neznan ženski in za popolnoma neznanega moža. Človek bi skoraj ne verjel, da je kaj takega mogoče. Ker so nekateri opeharjenci žugali ženski, da bodo vso stvar naznanili gospodski, ako jim ne vrne denarja, je mož na prigovarjanje ženske nekaterim strankam vrnil manjšo zneske. To je tudi lahko storil od obilnih, na tako lahek način pridobilnih tisočakov. Iz tega dejstva pa je ženska dokazovala, kako pošten je mož, in je še z večjo korajžjo nabirala zanj. Naj bi se vendar enkrat ljudje spametovali in vsem takim osebam kratko malo pokazali vrata. Naloga orožništva pa je, da vso to zadevo temeljito razčisti in prepreči vsako nadaljnje izkoriščanje že itak uboga ljudstva.

Obkrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje 4 zdravniška mesta, in sicer 2 za sanatorij za pljučno bolne na Brestovcu, 2 pa za Klenovnik.

Poslovno knjigo je izgubil Rudolf Petkos, mesarski pomočnik na Bledu. Kdor jo je našel, naj jo izroči proti nagradi v upravi »Slovenca«.

Občni zbor »Stavne zadruge Slovaškov dom v Ljubljani, t. z. z. o. z.« bo v petek, 11. marca, ob pol 6 popoldne v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne z nastopnim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika. 2. Potrjenje računskega zaključka za leto

1937. 3. Volitev načelnstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Služajnosti. Člani vlnudno vabljeno! — Načelnstvo. — Vlom v trgovino. V noči od ponedeljka na torek je bilo vlomljeno v trgovino Josipine Lenarčič v št. Juriju pri Mirni peči. Vlomilci so odnesli manufakture, tobaka in špecerije v vrednosti okrog 25.000 din. Lenarčičeva je bila zavarovana proti vladu za 12.000 din. Vlomilci so dvignili zunanja vrata s tečajev, notranja vrata so pa odprli z vitrihom. Biti so morali zelo izvežebani, ker so svoje delo opravili tako tiho, da jih ni nihče slišal, čeprav domači spijo v sobi, ki je tik trgovine.

Ostreje župnišča na Belih vodah v plamenih. Starodavno župnišče na Belih vodah nad Šoštanjem je zadela huda nesreča. Vnele so se saje v dimniku, ki je bil zgrajen po starinskem načinu z lesenimi tramovi nad zidom, pa je zaradi tega ogenj prešel na ostreže, ki je začelo gorjeti z visokim plamenom. Ogenj je prvi opazil organist Martin Mirček. Ker je bila streha krita s škodljami, ni bilo mogoče gasiti in je škoda zelo velika. Zgoraj je namreč tudi živež in razno orodje, ki je bilo shranjeno na podstrešju. Škoda se ceni na 20.000 din.

Ze danes opozarjamo na dvodnevni izlet iz Ljubljane v Gorico—Udine—Trst, katerega priredi Zveza za tujski promet v Sloveniji na praznik sv. Jožefa, dne 19. in v nedeljo, dne 20. marca t. l. Cena avtobusne vožnje skupno s kol. potnim listom 140 din. s prehrano in prenočitvijo 280 din. Prijave in informacije pri »Putniku« v Ljubljani, Kranju in na Jesenicah.

Društvo knjigovodskih mojstrov dravske banovine v Ljubljani opozarja vse ustanove — šole in šušmarje, da je izvrševanje knjigovodskega in kartonažnega obra po nekvalificiranih osebah po obrtnem zakonu strogo prepovedano in kaznovano. Društvo bo proti vsakomur, ki ga bo zalotilo pri šušmarstvu navedenih del brez obrtnega dovolila, kazensko postopalo.

Štiridnevni avtoizlet v Gorico—Trst, na željo tudi v Padovo—Benetke, 18. do 21. marca. Pripravljeno se takoj za pojasnila »Družini božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

V »Službenem listu« kr. banske uprave dravske banovine od 2. t. m. je objavljen »Ukaz o imenovanju patriarha srbske pravoslavne cerkve, dalje »Uredba o plačilnem sporazumu med kraljevino Jugoslavijo in Belgijsko-luksemburško gospodarsko unijo«. »Pojasnilo za uporabo predpisov § 22. zakona o obvezni telesni vzgoji.« »Na-

Jutri premiera!
Sonja Henie v svojem drugem najnovejšem filmu
KRALJICA LEDU
Prekrasna glasba. senzac. režija, atrakcije na ledu, smeh in zabava. Glasba: Borodin - Knez Igor. Nemški dialog!

vodilo o preskrbi poslovnih knjižic pomožnega osebja v obrtnih. »Razvrstitev prevodne proge Vevče—Ljubljana, »Popravek v avtentičnem tolmaku uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov, »Popravek v objavi tečajev državnih vrednostnih papirjev pri sprejemanju za kavejce, »Pravilnik o strokovnih tečajih za občinske uslužbence in »Banova odločba o otvoritvi in trajanju strokovnega tečaja za občinske uslužbence.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Najduhovitejši film sezone!
Milijonar-dobrotnik
KINO UNION Tel. 22-21

Ljubljana
Četrtek 3. marca 1938

Gledališče
Drama: Četrtek, 3. marca: »Beraška opera«. Red B. — Petek, 4. marca ob 15 »Veronika Deniška«. Dijaška predstava. Globoko znizane cene od 14 din navzdol. — Ob 20: Produkcija plesne šole Met Vidmarjeve. Izven. — Sobota, 5. marca: »Zadrega nad zadregom. Izven.

Opera: Četrtek, 3. marca: »Prodana nevesta«. Red Četrtek. Gostuje g. Josip Križaj. — Petek, 4. marca: Zaprtje. — Soota, 5. marca: »Grafica Marica«. Prvič v letošnji sezoni. Izven.

Prireditve in zabave
Drama: »Štirje poročniki uprizore člani DMK Križanke v franciški dvorani 5. marca ob 8 zv. pod okriljem konzula češkoslov. republike g. inž. Stanislava Minovskega. Vstopnice so v predprodaji pri M. Pollak, Cesta 29. oktobra, v pisarni »Pax et bonum« v franc. pasaži ali na poti križevniškega samostana. Tel. 41-61.

»Z don Boskom soncu naproti« je naslov slavne predstave, ki bo v nedeljo, 6. t. m. ob 5 in 8 zvečer v franciški dvorani v spomin 50-letnice smrti sv. Janeza Boska. Je to izredno zanimiva igra s petjem, vzeta iz salezijanskih misijonov na Kitajskem, ki prav nazorno kaže, kako don Bosko duh in njegova ljubezen osvaja srca, najprej srca mladine, po njih pa srca odraslih. Igra bodo izvajali gojenci salezijanskega zavoda na Rakovniku. Vstopnice (od 3 do 1 din) se dobe v predprodaji v pisarni »Pax et bonum« v franc. pasaži (tel. 43-63) in v salezijanskem zavodu na Rakovniku (tel. 41-63).

Wiener Sängerknaben so stara dunajska ustanova iz 14. stol. Največji njihov pospeševatelj je bil cesar Maksimilijan I. Naloga Sängerknaben od vsega začetka je bila, da so dnevno peli pri službi božji v dunajski dvorni kapeli. Zato so imeli svojega stalnega zborovodjo, ki je v začetku skrbel tudi za njihovo življenje. Za časa Maksimilijana I. je bilo vodstvo cerkvenega petja in s tem tudi Wiener Sängerknaben poverjeno našemu rojaku, poznejšemu dunajskemu škofu Juriju Sladkonju. Zbor se je razšel leta 1918, ko je bila opuščena dvorna kapela. Pozneje je poklical to ustanovo zopet v življenje duhovnik Schmidt, ki še danes po očetovski skrbi zanje in prireja njihove koncerte po vsem svetu. Zbor šteje danes 20 mladih grl v starosti od 10 do 13 let. V Ljubljani koncertirajo v ponedeljek, dne 7. marca v dvorani hotela Union. Predprodaja vstopnic za koncert je v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

Ljubljanska Filharmonija priredi 18. marca izredni koncert v svrhu proslave 25-letnega umet-

Samo še par dni! Samo še par dni!
Indija, razkošje, humor!
Kino Matica Tel. 21-24 Ob 16, 19.15 in 21.15 uri

niškega dela g. Zlatka Balokoviča. Aranžman je prevzela poslovalnica Glasbene Matice.

Predavanja
Pedagoško društvo priredi drevo ob 18 v dvorani mineraloškega inštituta na univerzi (vhod pritrilejo levo) predavanje »Nove poti sodobnega muzikalnega vzgojstva«. Predaval bo g. Dragotin Cvetko, ki se je zadnje čase podrobno bavil s študijem muzikalnega vzgojstva v Pragi. Vstop prost!

Priredoslovno društvo. V torek, dne 8. marca ob 20 predava v mali filharmonični dvorani g. doc. dr. Albin Seliskar o temi: »Žival in rastlina kot reagent«. Predavanje bo združeno s projekcijo slik in predvajanjem poskusov na preživetih organih.

Podružnica Sadijskega in vrtnarskega društva na Viču priredi danes zvečer ob 7 v telovadnici viške šole strokovno predavanje o vzgoji in negi cvetlic. Predaval bo ravnatelj mestnih nasadov g. L. p. Pojasnjevala bodo predavanje ski-optične slike.

Gospod!

Okusni angleški vzorci za Vašo spomladansko obeko so Vam na ogled pri

BRATA VLAJ, Wolfova ulica 5

Sestanki

Sempetrski fantovski odsek ima drevo ob pol 8 pevsko vajo, ob pol 9 pa sestanek s predavanjem. — Odbor.

Fantovski odsek Sv. Jakob ima drevo ob 8 svoj redni sestanek.

Društvo slovenskih likovnih umetnikov ima svoj redni občni zbor v petek, dne 18. marca t. l. ob 18. uri v restavraciji Slamič (kmečka soba) v Ljubljani.

Cerkveni vestnik

V cerkvi Marije Pomočnice na Rakovniku se prične drevo tridnevni kot priprava na slovesno praznovanje 50-letnice smrti sv. Janeza Boska. Drevo, jutri in v soboto ob pol 8 bo govor o don Bosku, litanije in blagoslov.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovska cesta 62, in mr. Gartus, Moste.

I. akademija Zveze fantovskih odsekov

Nashe prijatelje prosimo, da si nabavijo pravilno vstopnice za akademijo. Vstopnice so v predprodaji v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta 7-1, v četrtek, petek in soboto od 3—5.

Na XX. prosvetnem večeru v petek nas bo seznanil g. prof. dr. Valter Bohinec z življenjem sredozemskega človeka. Vsi narodi, ki bivajo okrog Sredozemskega morja, to so Španci, Italijani, Grki, severni Afričani, pa tudi naši Primorci in Dalmatinci so otroci svojega okolja. Narava

Mr Deeds izgovori »Mister Dice«
Gary Cooper in njegova slijanja partnerica Jean Arthur
Premiera danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Ta film bo vsak inteligent gledal z veseljem in zadoščenjem. Svetovni uspeh tega žanjalnega filmskega dela jamči, da bo tudi Ljubljana navdušena zanj.

sama, ki jih obdaja, jih je tudi vzgojila. Slišali bomo, kako vplivajo na običaje, način bivanja, na obleko, na prehrano in značaj sredozemskega človeka, sploh na vse njegovo življenje, naravni činitelj: zemlja in morje, podnebje, rastlinstvo in živalstvo. Predavanje, ki ga spremlja okoli 70 lepih skopičnih slik, bo zanimalo vsakogar, saj bivamo ob Sredozemskem morju tudi Slovenci, dasi le ob Tržaškem zalivu. Vplive sredozemlja pa čutimo po vsej slovenski zemlji.

I. akademija Zveze fantovskih odsekov in dekliških krožkov bo v nedeljo, 6. marca ob 20 v veliki dvorani hotela Union. Na sporedu je 16 točk, ki bodo zanimale slehernega obiskovalca. Opozorjamo na predprodajo vstopnic, ki je v Prosvetni zvezi, Miklošičeva 7.

Občinska seja. Danes ob 5 popoldne bo seja mestnega sveta. Na dnevnem redu so poročila odsekov. Po javni seji bo tajna seja, ki bo obravnavala razne osebne zadeve.

Društvo obrtnikov Vič-Ljubljana obvešča širšo javnost, da bo priredilo veliko tombolo dne 7. avgusta t. l. na Viču. Prosimo vsa ostala društva, da to upoštevajo.

Celje

Katoliško prosvetno društvo v Celju priredi v ponedeljek ob 8 zvečer v gornjih prostorih Doma v Samostanski ulici zanimivo predavanje o današnjem položaju Palestine. G. predavatelj bog. prof. dr. Jakob Aleksič, ki je lansko leto preživel v Palestini, nam bo s številnimi vzornimi slikami in fotografskimi posnetki pojasnjeval boj angleške uprave z arabskimi domačini za varstvo židovskih naseljenic in za osiguranje angleške oblasti v deželi.

KINO UNION Danes velfilm s svojimi bojnimi scenami nadkriljuje film »Krik sveta« — »PARADA SMRTI«

Poštini nabiralnik in dostava pošte na Hribu sv. Jožefa. Celje se je na levem bregu Voglajne razširilo po Hribu sv. Jožefa tja gor do cerkve. Občina je deloma že uredila, deloma pa še gradi novo cesto. Toda poštne razmere so še danes iste kakor v časih, ko je bil hrib poraščen z gozdom in je bila le ob vnožju kakšna hiša. Še vedno je en sam dostavljalec pošte tja do Pečovnika in en sam nabiralnik pri Skalni kleti. Poštar, ki dostavlja pošto tu zjutraj, pobere pošto iz nabiralnika ter jo odda, ko se vrne z dostave, to je zvečer. Tako n. pr. če po 10 (večih tudi že po devetih) dopoldne odda v ta nabiralnik pismo, ga bo pobral drugi dan zjutraj ter ga odnesel na pošto šele drugi dan zvečer. Hrib sv. Jožefa je upravni del Celja, pošto pa kot kaka hribovska vas. Krivda ni na upravi pošte v Celju. Vsi po-

Indijski nagrobni spomenik

štirji so preobloženi z delom. Nobeden ne sme zboleti, kaj še, da bi mislil na dopust. Ni nadomestila — ali pa stranke ne prejmejo pošte. Štiri pošarska mesta so pa nezasedena.

KINO METROPOL CELJE
Vas vabi na premiero najnovejšega filma genialnega režiserja Willy Forsta: **SERENADA**
Nosilec glavnih vlog: Hilda Kralj, naša rojkinja, znana iz filmov
»Lumpacij vagabund« in »Princesa Dagmar«
Igo Sim — Walter Jansan

c Uradni dan za Zbornico za TOI v Ljubljani za Celje in celjsko okolico bo v torek 8. marca od 8—12 dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje.

Maribor

V petek zvečer, 4. marca, se prične v mariborski stolnici točno ob pol 20 letošnja postna pobožnost, ki ima naslednji spored: Ob pol 8 se poje križev pot; ob trideset na 8 postni govor, po govoru blagoslov z Najsvetjšim in molitev v Spravo za bogokletje. Konec ob četrt čez 8. Postne govore bo imel predmestni katehet in dušni pastir g. Ivan Zličar. Občinstvo naj blagovolji upoštevati, da so klopi na listni strani, t. j. na desni strani, če gleda proti glavnemu oltarju, določene za moše. Pa tudi na evangelijski strani naj gospe izjemoma prepustijo pri tej pobožnosti v klopih prednost možem. Pričakuje se od mariborskega meščanstva velik odziv, zato prosimo velečene udeležence točnosti, ker odpiranje in zapiranje vrat moti poslušalce in govornika.

Slovesna blagoslovitev novega križevga pota v franciški baziliki bo v nedeljo, 6. t. m., ob 15. Blagoslovil ga bo provincial p. Gracijan.

Novi cenik za plin!

Ker se je cena plinskega premoga zvišala preko 30% in so se tudi vsi drugi produkcijski stroški znatno podražili, je mestni svet ceno plina za vse porabe, počenši s 1. marcem, povišal za 25 p.

Mariborski šahovski klub vabi svoje članstvo na sestanek drevo ob 20 v kavarno »Central«.

Občni zbor društva gojiteljev malih živali bo v nedeljo, dne 6. marca, v gostilni Furlan na Tržaški cesti št. 1.

Ljudski oder. Zvečer ob 8 sestanek na odru. Vasil

Redna skupščina Združenja trgovcev za mesto Maribor bo v nedeljo, dne 6. marca, ob 9 predpoldne v dvorani gremialne hiše v Jurčičevi ulici 8. I. Na dnevnem redu so poročila funkcionarjev ter sprememba pravil.

Ljudska univerza. O triglavskem narodnem parku predava jutri, v petek, prof. Viktor Petkovšek iz Maribora.

IV. poveljniški tečaj za gasilce je bil zaključen včeraj. Udeleževalo se ga je 32 poveljniških aspirantov, izmed katerih je napravilo 10 poveljniški izpit z odličnim, 19 pa z dobrim uspehom, dočim bodo trije morali izpit ponavljati.

Maribor dobi nov kino. Še pred leti je namestnik lastnik kina Union, g. Gjuro Valjak, začeti z zidavo novega kina v Grajski ulici za kavarniškim vrtom Astorije. Zaradi raznih zaprek takrat z zidanjem ni pričel, sedaj pa se je končno veljavno odločil, da bo kino zgradil. Vložil je že prošnjo za gradbeno dovoljenje ter je predložil tudi že tozadevne načrte.

Kuhinjska razstava pri Orlu. Kakor vsako leto na pepelnico sredo, je hotel Orel v Mariboru tudi včeraj priredil tradicionalno razstavo kuhinjske umetnosti, ki je bila nameščena v terasni dvorani. Razstava je vzbujala med mariborskimi gospodinjami in sladkusi upravičeno pozornost. Znova je potrdila odlične sloves, ki ga uživa Orlova kuhinja. Tudi letošnja razstava je prirejena z isto velikopoteznostjo in razkošnostjo, kakor so bile prejšnje, ter prica o velikem razumevanju in podjetnosti hotelirke gospe Zemljičeve, ki se ni strasila gmotnih žrtve, da prikaže Mariborčanom stvari, ki jih zmorejo drugod le vелеstni hotelski obrati. Mojster letošnje razstave je šef Orlove kuhinje g. Karel Novotny iz Brna. Iz njegovih rok so izšle vse neštete čudovito okusne, za oko in grlo prirejene jedi od divjatin, rib in raznega mesa. V »sladki« umetnosti lepih tort sta se udeleževali letos kuharici gospe Leopoldina Hofbauer in gospa Alojzija Juhart. Takšna razstava je pač najboljša reklama za podjetje, ki si neprestano prizadeva, da je v vsakem oziru na višku, ter s tem prizadevanjem ne koristi samo sebi, temveč tudi vsemu mestu.

Zaradi kanalizacije bo Slovenska ulica med Gledalištem in Strosmayerjevo ulico od 3. marca dalje zaprta za vozni promet.

Zaradi krožniška juhe je umrl otrok. V Dobrovcih pri Hočah se je pripetil tragičen dogodek, katerega so povzročile nenavadne okoliščine. Služkinja pri posestniku Avguštinu Petru je pazila na 1 leto starega gospodarjevega sinčka Tončka. Ko je šla opoldne k obedu, je posadila otroka poleg sebe na stol ter mu nalila skoraj vrelo juho na krožnik. Otroka pa je nenadoma prevrnil juho na sebe ter se je tako opek, da je čez pet dni umrl.

Gledališče

Četrtek, 3. marca, ob 20: »Firma«. Premiera. — Petek, 4. marca: zaprtje. — Sobota, 5. marca, ob 20: »Trubadura«. Red B.

Jesenice

Stari delavski borci v mladem gibanju. V nedeljo je bilo v Krekovem domu na Jesenicah lepo uspešno zborovanje članov Z.Z.D., ki je v tem važnem industrijskem kraju proti marksističnemu hobotenju in demagoški bojazljivosti ostalih grup zaradi interesov delavstva izsilila za tekoče leto volitve obratnih zaupnikov. Mlada Z.Z.D. vodi volilno borbo samozavestno s tisto jasnostjo, ki je spremeljivalec samo jasnih stremeljenj in pokretov. Na nedeljskem zborovanju je bilo posebno značilno, da smo v vrstah Z.Z.D. videli stare borce za delavske pravice, 40 letne delavske jubilate. Katoliško dosejalni borce so to, ki se nekdaj niso strasili pred social-demokratii, pa se tudi danes nikogar ne boje, če je treba nastopiti za pravično delavsko in katoliško stvar. Kar prisluhnili so zato zborovalci, ko je vstal pred njimi tov. Janez Glavič, predsednik starejšinskega volilnega odbora za izvedbo volitev, in presenečeni so poslušali, kako je ta mož kot jeklo v ognju preizkužen v borbah, z jasno besedo kazal delavstvu smer za njegovo zadržanje: »Oklenite se mlade organizacije brez strahu, delajte zanj, borite se zanj. Zase se tako bojujete. Zalostne izkušnje preteklosti nedvomno dokazujejo, da samo na katoliškem temelju trdno zgrajena organizacija brani pošteno delavske koristi.« Z rano ob rami videti katoliške veterane in mlade katoliške fante je res lepo in je poročstvo razmaha in zmage.

Zahtevajte povsod naš list!

Marmorni grad v samoti

Ameriški časopisni kralj Hearst, njegov grad in razkošje

Sloveče je ime ameriškega časopisnega kralja Hearsta, ki spada brez dvoma med najbogatejše ljudi v Ameriki. Če pa že ni med najbogatejšimi, je pa brez vsega dvoma najuplavlnejši Američan, ker ima pod svojo oblastjo največ velikih ameriških listov. Tako ta mož po svojih listih takorekoč vodi ameriško javno mnenje.

Ta ameriški časopisni magnat ima v Kaliforniji velikansko posestvo, ki je po zadrževanju nekakega angleškega lista trikrat večje, kakor pa angleški otok Wight. Sredi tega veleposestva stoji velik bel marmorni grad, ki se v svoji belini blešči daleč okoli. Temu gradu je Hearst dal ime »San Simeon«. K temu bogatemu časopisnemu magnatu hodijo radi na obiske znameniti ljudje vsega sveta. In magnat ima to slabost, da svoje goste najraje sprejema v tem gradu, kjer jim nudi nepopisno razkošje. Med drugimi stvarmi omenja listi, da so gostje v tem gradu postreženi iz zlatih posod. Na drugi strani pa ima mož to navado, da poleg zlatih posod daje gostom na mizo serviete iz papirja.

Marmorni grad stoji sam zase sredi velike kalifornijske ravnine ter je od prve železniške postaje kakih 80 kilometrov oddaljen. Ta najbližja železniška postaja ima špansko ime ter se imenuje San Luis Obispo. Ker je tako daleč stran od vsakega prometa, mora vsakdo, ki hoče tega moža obiskati v njegovem gradu, priti tja ali v avtomobilu ali pa v letalu. Blizu gradu na posestvu je

veliko letališče, ki je seveda zasebna last magnata samega. Sicer pa ima Hearst sam več letal, s katerimi svoje goste privaja in odvažja.

Ni še preteklo mnogo dni, ko je Hearst pričakoval v goste več angleških imenitnikov, med njimi lorda in lady Plunket, ki sta oba v ozkih prijateljskih odnosih s sedanjo angleško kraljevo dvojico. Hearst je poslal v Los Angeles eno izmed svojih zasebnih letal po oba imenitna gosta. Ko pa je letalo prineslo Hearstova gosta že blizu marmornega gradu, je pilot v veliki megli izgubil smer, nakar je letalo padlo na tla, se razbilo in zgorelo. Lord in lady Plunket, ki sta bila zaprti v mali kabini, sta tudi zgorela. Zgorel je tudi pilot, ki je po poklicu motorni policist, ki pa zna voditi tudi letalo ter je v svojem prostem času Hearstu na razpolago kot pilot. Trde, da je bil mož dober pilot. In se je zgodilo, da sta dva imenitna gosta mramornega gradu tako žalostno končala. Zanimivo pa je seveda tudi to, da Hearst, dasi ima sam mnogo svojih letal, še ni sedel v letalo, da bi se kam peljal, marveč se rajši vozi z avtomobilom. Zdi se mu to menda bolj zdravo.

V Avstriji bodo vozili po desni

Kakor poročajo avstrijski listi, je vlada odredila, da bodo po desni v Avstriji vozili po desni strani ceste. To cestnoprometno odredbo bodo uveljavili po vsej Avstriji. Za uveljavljenje take prometne odredbe pa je treba precej časa. Baje bodo vsa pripravljala dela končana že do konca leta 1939. Kajpada bo vse to precej veljalo. Samo na Dunaju bo sprememba vseh cestnih prometnih napisov veljala 14 milijonov šilingov, kar je čez 100 milijonov dinarjev. V vsej Avstriji pa bo sprememba veljala čez 150 milijonov dinarjev.

Na videz ga je vzela

Judovski emigranti, ki so se iz Nemčije zadnje čase zašli v množicah naseljevati v Franciji, so povzročili tamkaj že nekaj grdih škandalov, katere sedaj nemško nacional-socialistično časopisje z veseljem ponatiskuje.

V francoskem Toulousu se je pretekli teden Judinja Renneman poročila z nekim Francozom. Ko so v hiši še obhajali veselo svatbo, je novoporočena žena od svojega moža izvabila več denarja ter se nato odstranila, češ da mora v mesto nekaj kupiti. Mož je čakal in čakal, kdaj se vrne njegova žena. Svatbe so že davno odšli, nje pa od nikoder. Sprva ga ni nič skrbelo, ker je žena odšla od doma v spremstvu svoje matere. Ko pa niti ene niti druge do večera ni bilo domov, je moral to naznaniti policiji, ki jo je naprosil, naj vneto poizveduje, kaj se je zgodilo njegovi ženki.

Policija pa je kmalu razvozljala to uganko. Dognala je, da se je Judinja samo zato poročila s Francozom, da bi po francoskih postavah tudi sama postala francoska državljanka. Ko jo je policija imela v rokah in jo zasliševala, zakaj se ne vrne k možu, je odgovorila, da se nikakor ne misli vrniti k možu, ker je sedaj že dosegla svoj namen. Toda policija s tem ni bila zadovoljna ter je začela raziskavati, kako in kaj je bilo v prejšnjih časih s to plemenito ženo. In je iz kartoteke ter pravnih odtisov dognala, da sta mlada Judinja ter njena mati že dalj časa živeli le od eleparij. Zato je obe kratkomočno zaprla ter ju vleknila pod ključ. Sedaj menda možu ni več hudo, saj se je iznebil nevarne tice.

Ženske noge v koži morskega volka

Zadnje čase se je moda ženske obutve začela zanimati za najbolj čudne živali na svetu, da potem iz njihovih kož izdeluje obutve za modne ženske. Pravimo sicer obutve, dvomimo pa, da je tisto, kar nekatere ženske včasih na nogah nosijo, res kaka obutev. Pa naj bo, kar že hoče. Če ženske hočejo tako nositi, pa naj nosijo!

Torej že več kakor leto dni delajo elegantne ženske čevlje ne le iz krokodilovih in opičjih kož,

Velike povodnji in viharji v Ameriki

Zgoraj:
Pogled iz letala na preplavljeno ozemlje mesta Watsonville v Kaliforniji.

Spodaj:
Tale mali farmerski fantič je vneto pomagal reševati ljudi iz vode. Nazadnje pa je tudi njega zalezla voda, da je moral splezati na steber, ki na razkrižjih kaže pot.

Medtem ko je pravkar v zahodnih krajih Amerike bilo veliko deževje in povodnji, poročajo sedaj iz vzhodnih krajev Amerike o velikem mrazu, ki je naenkrat pritisnil, in o velikih viharjih. Pretekli ponedeljek, predzadnji dan predpusta, je bil v New Yorku tako hud vihar, da nobena ladja ni mogla ven iz pristanišča. Vihar je poškodoval mnogo poslopij. Nad 20 ljudi je bilo med viharjem ranjenih.

Zakon albanskega kralja neveljaven

Ko je madžarska grofica Geraldina Apponyi popotovala v Albanijo, kjer se je takoj po moha-medanski postavi dala poročiti s kraljem Zogu, so listi in vsa poročila to označevala za navadno zaroko, da pa bo nova zakonska dvojica poročena po katoliškem obredu, kakor hitro bo papež dal svoje dovoljenje. In so poročali, da je v tem oziru na delu že diplomacija, ki naj od papeža takorekoč izsili tako dovoljenje. Sedaj se je oglašil vati-kanski uradni list »Osservatore Romano«, ki je v članku, 2 stolpca dolgem, presekal vse tako govorice ter jasno povedal, kaj je stališče katoliške cerkve do takih in podobnih zakonov.

Vatikanski list najprej obžaluje nevednost tistih časnikarskih poročevalcev, ki so pisarili in poročali, da bo papež dal tako dovoljenje, nato pa jasno in nedvoumno označi, kakšno je v tem oziru stališče katoliške cerkve:

V tem primeru gre za zakonsko zvezo med nekrščenim in med katoliško krščenim. Med njima je »disparitas cultus«, ki je za cerkev vzrok, da te zakonske zveze ne more epoznati za veljavno! To je docela drugače kakor v drugem primeru, kjer je en del katoliško, drugi nekatoliško krščen. V takem primeru sta oba zakonska druga kršče-na, čeprav nista oba katoličana. Tudi teh zakon-skih zvez cerkev ne odobrava ter jih ne dovo-ljuje, dasi jih spozna za veljavne. Če bi torej kdo ki je katoličan, hotel skleniti zakon z drugom, ki je kristjan, ne pa katoličan, je tako sklepanje si-cer nedovoljeno, a veljavno. Cerkev pa iz pose-bnih ozirov in na podlagi posebnih obvez more tak zakon tudi dovoliti, to se pravi dati »dispenzo«. V primeru zakona albanskega kralja, ki je moha-medan, s katoliško grofico, ki je katoličanka, pa je stvar taka, da je tak zakon sploh neveljaven in da cerkev za tak zakon nikdar ne daje dispenze!

S tem je vati-kansko glasilo jasno označilo stališče cerkve do Zoguve poroke ter je na mah presekalo vse fantazije teološko nevednih časnika-jev in diplomatov.

Ošpice razsačajo v Ameriki

Kakor poroča ameriški zdravstveni urad v Washingtonu, sedaj v Združenih državah močno razsačajo ošpice. Zadnja desetletja v Ameriki še ni bilo toliko te bolezni kakor jo je sedaj. Samo v drugem tednu meseca februarja je v Združenih državah zbolelo za ošpicami 37.711 ljudi.

Krčmar: »Kako vam tekne?«
Profesor: »Ko bi bila gos tako mlada kakor je vino, in vino tako staro kakor je gos, bi bilo ravno prav.«

»Ali nam boš kaj zapeli, gospodična?«
»Ne, saj nimam glasu.«
»Bravo, to me najbolj veseli.«

Dunajski profesor je s svojo družino potoval po Italiji. Peljali so se tudi v Piso ogledat si tam-kajšnji posevni zvonik. Profesor ga je takole oce-nil: »Prav za prav je zadeva čisto lepa. Le tega ne razumem, kako more policaj kaj takega dovoliti.«

Španski beli general Varella si s svojim sprem-stvom ogleduje zavzeto mesto Teruel, ki je močno razdejano.

Francoski general Deleque je odlikoval starega francoskega vojne veterana Jeana Schmitta, ki se je udeležil že vojne leta 1870/71 zoper Nemce.

IVANHOE

St. 70.

Athelstane izziva na dvoboj

»Čemu hodite s to be-darijo?« je zbesnel Ce-dric. »Ali mar mislite, da mi ne vemo, kdo nas je ujel? Povejte Frontu de Boeuf, da slutimo, za-kaj nas je tukaj zaprl, da bi se namreč dokopal do našega premoženja. Zato mu kar povejte, da sva pripravljena pogajati se z njim zaradi odkup-nine, kakor se je pač treba pogajati z vsakim razbojnikom.«

Dvorni mojster je le nemo nagnil glavo.

Athelstane pa je do-dal:

»In povejte še Frontu de Boeuf, da ga izzivam na boj na življenje in smrt in da mora ta dvo-boj biti osem dni potem, ko bomo izpuščeni.«

»Bom sporočil!« je kratko velel dvorni mo-jster ter s svojimi ljudmi odšel iz sobe.

Athelstane svojega po-ziva ni nič kaj slovesno napovedal, ker se je na-glo spravil na prinesene jedi ter je imel takoj polna usta. Vendar je Athelstanov poziv nemalo opogumil Cedrica, ki je

v tem videl, da se je njegov prijatelj vendarle razgibal. Zato je Athelstanu krepko stisnil roko. Toda močno ga je razočaralo, ko je v odgovor na to Athelstane izjavil, da pozove na dvoboj vsakogar, ki v jed devlje toliko česna.

Nazadnje pa je Cedrica, ki je spočetka odklanjal vsako hrano, vpričo Athelstanovega dobrega teka tudi premagala skušnjava in je vneto tekmoval s prijateljem za obloženo mizo.

Jaz Vam varujem kožo!

Rdeča, hrapava in razpokana koža dokazuje, da Vaša koža nima dovolj odporne sile, da je torej slaba. Zato je potrebno, da jo krepčate in sicer z NIVEO. Kajti NIVEA vsebuje »Eucerit« in prodira skozi kožne luknjice globoko v kožo, ji dovaja hrano, jo krepča in ji zvišuje odporno silo. Zato uporabljajte redno NIVEO, da bi Vam ostala koža nežna, mehka in gibčna kljub vlažnemu in hladnemu vremenu!

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka pletena vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Sobar - šofer
z večletnimi spričevanji, vojaščin, prost, zmožen nemščine, 24 let star — želi prenesti službo. — Grm J., Stolna 8, Maribor. (a)

18 let staro dekle
zmožna hišnega dela ter nekoliko gostilne in šivanja - išče službo. Gre tudi k stari ali bolni osebi kamorkoli. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod št. 3025. (a)

Kupimo

Magnet
kombiniran z dinamo, znamke »Bosch«, za mototučel — kupim. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Magnet« 3048. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Službo določa

Lesostrugarja, dobrega
sprejemnega takoj. Rojina
Frane, Ljubljana, Kolodvorska ulica 8.

Služkinjo

vajeno gostilne in nekaj kuhe, pošteno, z daljšimi spričevanji - sprejme gostilna Štajmerjeva ul. 1.

Mlinarja

dobro izurjenega, sprejemnega takoj. Klešnik, valjni mlin, Zalog, pošta Dev. Marija v Polju. (b)

Mizarskega pomočnika

majšnega, ali delavca za galanterijske posle in igranje v tovarni igralec in lesene galanterije — sprejemmo. Nastop takoj. Pismene ponudbe na: A. Moschansky, tovarna lesnih izdelkov, Samobor pri Zagrebu. (b)

Sprejemmo inkasanta

Vsa pojasnila v upravi lista »Slovenski obrtnik«, Kolodvorska ulica 25. (b)

Denar

Hranilne knjižnice
vrednostne papirje,

3% obveznice
za likvidacijo kmetijskih dolgov

stalno kupuje

AL. PLANINSEK
LJUBLJANA
Beethovnova ulica 14,
telefon 35-10.

Posedstva

Parcele
tik bežirajske sole, prodam. Pismene ponudbe na Vojnik 92. (p)

Kunaver Ludvik

gradbeno - strokovno naobražen posredovalec — Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 27-88, ima napredaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni čenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Stavbne parcelacije, vse informacije, delitve parcel pri prodaji, situacijske gospodarske načrte, regulacije, sporne meje itd., itd.

Filip Babnik

civilni geometer in sodni izvedenec - vogal Miklošičeve in Tavčarjeve 10. Telefon 49-59, Ljubljana

Stavbna zadruga

drž. uslužbenec v Celju nudi državnim in samoupravnim uslužbenecem in upokojevcem nakup več stavbišč v mestnem okolišju. - Reflektantom daje pojasnila zadrugi tajnik Cvahla, Jenkova ul. 27-I, dnevno od 2 do 4 do vključno 31. marca 1938. Na poznejše prijave se ne bo oziiralo. (p)

Dunajski sejem

18. do 19. marca 1938

Znatne vozne olajšave.

Brez potnega vizuma! S sejsko izkaznico in potnim listom prost prehod v Avstrijo. Ogrski prehodni vizum se dobi s sejsko izkaznico na meji. Znatno znižana vozna na jugoslovanskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, na Jadranskem morju ter v zračnem prometu.

Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejske izkaznice (po Din 50—) se dobe pri

Wiener Messe A. G. Dunaj VII
in pri častnih zastopstvih v Ljubljani:

Avstrijski konzulat, Tyrševa cesta 81.

Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik)
Tyrševa cesta 1.

Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik),
podružnica hotel Miklič nasproti glavnega kolodvora, in njene podružnice.

Prodamo

Novosti vseh oblačil
šport, kangarn obleke, perilo itd. — najceneje: Presker, Ljubljana. (1)

Sir

ementalski in trapiet — nudi Mlekarska zadruga, Predoslje, p. Kranj. (1)

Cilinderica

čevljarska, napredaj za 450 din. Trafika Balantič, Kamnik. (1)

Tem potom

obveščamo naše cenjene odjemalce, da dobavimo po nizkih cenah različna drevesa za okras in drevored, zalufke, cvetlično grmovje, vedno zeleno grmovje, plezalke, grmovje za ograjo, gozdne sadike, različno igličasto drevje (konifere), sadno drevje itd.

Cenik na zahtevo brezplačno.

Uprava veleposestva

v Tišini, pošta Rankovec (Prekmurje)

Sadje

vedno v zalogi po najnižji ceni pri Baloh, Kolodvorska 18, dvorišče, 1

Cebulček

Rani krompir Semenski oves Grah Avtomobil in Sarceles, ki sta najplodnijši vrsti

Cvetni gomolji originalni Mesečna jagoda, ki rodi že prvo leto.

SEVER & KOMP.

Ljubljana

Zahtevajte cenik!

Objave

Sodna dražba

Rasbergerjeve enonadstr. vile na Stolbi št. 8 z gospodarskim poslopjem in sadnim vrtom ter gozdom (3666 m² zemljišča) - bo 9. marca 1938 ob 11 pri okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 16. Sodno cenjeno 273.668 din. (o)

Stanovanja

Dvosobno stanovanje

z ostalimi pritlikinami - oddam z majem. Polzave se v Vošnjakovu ulici 4 od 11 do pol 13.

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN I DRUG

Gajeva 8 ZAGREB Ilica 15

obvešča brezobvezno, da so bili v V. razredu 35. kola državne razredne loterije izžrebani 2. t. m. sledeči dobitki:

0 226 770 495 076 934 335 363 497 667 790 860 132 264 903	51 264 207 050 092 743 442 547 202 837 975 010
1 992 241 116 995 (5.000) 638 608 812 417 706 958 119 515 748 020 651 460	52 669 953 278 856 083 491 163 208 403 300 751 704 071 455 653 021 820 207 361 907
2 456 793 (5.000) 107 432 968 145 062 197 263 637 078	53 201 622 064 492 019 821 861 754 371 224 686
3 009 010 174 272 221 388 082 453 464 132 (8.000) 781	54 136 547 682 499 690 633 862 094 099 765 694 291 692 830
4 665 718 102 651 895 573 101 398 (3.000) 057 929 (8.000) 970 (8.000) 163 868 982	55 373 829 747 266 508 776 571 360 264 616 202 340 (10.000) 272 275 961 795 342 (6.000)
5 349 835 051 405 399 070 064 493 207 600 442 011 528 (20.000) 736 744 371	56 909 253 741 626 (3.000) 402 825 349 452 490 840 824 373 966 437 661
6 518 112 546 250 232 013 414 463 361 288 177 606 613 614 840 281 489 866	57 889 902 463 158 297 150 906 595 (3.000) 241
7 209 967 215 424 320 542 003 861 588 (8.000) 867	58 220 259 872 557 112 775 189 614 792 333 855 842 (6.000) 214
8 559 (5.000) 791 617 391 008 154 042 122 582 506 495 961 800 569 387 982 719 037 848	59 513 293 581 125 689 167 (8.000) 299 633 123 748 (5.000) 180 019
9 830 015 136 578 (10.000) 558 626 442 696 350 976 106 978 710 809 612	60 769 121 532 247 (8.000) 829 415 449 165 831 193 875 760 540 861 492 480
10 161 375 593 404 766 (5.000) 991 894 253 430 775 374 676 665 867 124	61 182 685 (6.000) 142 393 873 (50.000) 997 815 167 014 590 661 030 249 453 432 525 (8.000) 050 317 148
11 336 495 482 144 988 160 095 772 639 425 709 421 436 303 (3.000)	62 967 698 655 (8.000) 500 474 026 486 357 792 912 (3.000) 019
12 786 863 089 940 915 682 587 108 856 895 955 007 042 800 732 968 715 526	63 118 241 304 560 860 748 484 766 267 362 210 193 046 183 567 (3.000) 632 962 430 (3.000)
13 652 256 218 366 487 772 913 046 966 196 556 754 374 500 376 214 981 725 160 955 471	64 857 323 364 375 809 226 404 (3.000) 737 504 563 916 188 521 466 (6.000) 589 839 513 958 234 222 638 433
14 879 557 880 163 975 737 927 322 413 276 671 392 721	65 387 692 970 333 010 179 625 756 454 424 472 130 539 (12.000)
15 759 525 422 322 (3.000) 891 (3.000) 566 171 630 692 882 309 026 836 602 516 013 458 174 760 463	66 639 048 007 382 775 (5.000) 297 (8.000) 293 876 674 414
16 205 (3.000) 335 192 715 075 747 950 787 853 511 775 279 868 232 798 581 398 531 944	67 108 091 035 626 652 288 122 628 254 604 713 188 158 232 (5.000)
17 250 180 228 803 836 (30.000) 371 (6.000) 093 304 800 081 636	68 589 548 672 882 837 262 276 208 981 (3.000) 489 998 886 459 826 768
18 521 052 344 719 937 060 292 588 230 547 718 724 704 671 776	69 834 192 163 428 344 811 025 783 668 248 425 882 349 565
19 019 270 163 547 527 861 324 013 720 555 059 869 (3.000) 211 436 908	70 884 510 826 889 524 123 791 551 304 670 305 758 800 767 598 750
20 603 126 442 080 157 (5.000) 000 041 283 922 910 468 498 093 570	71 594 874 524 202 108 557 865 651 490 942
21 581 043 459 690 570 299 (10.000) 766 715 670 583 743 900 818 778	72 177 193 554 577 256 886 484 522 707 747 394 130 218 835 360 972 099 600
22 375 108 760 689 821 904 332 561 653 040 380 389 686 861	73 620 964 064 571 114 261 984 303 293 274 449 173 223
23 675 152 (12.000) 638 704 253 645 559 (8.000) 865 211 593 (10.000) 736	74 627 898 463 103 177 527 851 045 112 967 748 804 301 805 283 429 803 138 491 211 619
24 614 084 362 185 775 080 707 366 154 872 605 797 111 349 982	75 203 389 311 404 143 702 461 068 289 409 078 654 876 162 845
25 828 521 742 819 832 915 173 653 167 861 215 191 575 (8.000) 978 933 334 (6.000) 705 758	76 417 136 272 852 271 033 225 776 030 859 072 026 548
26 002 315 (3.000) 339 223 131 777 576 733 285 536 723 308 479 832	77 019 479 258 999 228 066 760 843 357 436 315 877 100 286 207 905 799 732 (8.000) 102 367 841
27 539 285 861 135 022 478 732 366 807	78 106 244 046 265 213 707 442 999 471 (3.000) 541 116 371 433 456
28 550 222 417 650 955 736 397 308 740 998 572 983	79 867 580 889 217 988 167 174 807 569 760 665 684 676 629 (5.000) 652
29 732 333 023 616 869 189 (5.000) 868 024 792 046	80 607 213 (5.000) 430 365 767 188 306 (10.000) 456 957 396 (80.000) 217 951 829 824 835 166
30 027 062 860 692 988 899 972 101 129 184	81 777 876 (10.000) 792 538 482 122 277 088 512 108 952 863 (6.000) 116 101 369 221
31 367 048 533 073 916 510 (8.000) 717 620 152 759 724 318 924 644 593 337 332 649	82 069 558 254 097 962 101 730 901 265 569 661 211 613 411 169 600 879
32 509 619 557 450 613 137 592 537 442 472 483 586 195 763 771 464 600	83 188 185 972 025 733 387 774 922 (3.000) 773 730 705 089 224 352 834 244 301
33 156 635 (5.000) 399 058 960 801 (3.000) 055 534 976 961 (8.000) 851 273 409 319 645	84 170 980 574 097 666 415 805 456 889 242 562 287 608 298 398
34 214 346 161 439 561 911 181 257 651 020 229 376 362 318 402	85 365 888 658 727 585 265 776 797 782 083 908 353
35 398 723 303 833 314 352 824 957 881 (12.000) 160 234 501 750 809 763 080 813 671 431 (8.000)	86 109 190 354 859 632 414 090 915 474 364 428 976 129 671 403 812 606 626
36 376 342 262 193 405 415 065 466 622 171 919 260 916 327 845	87 563 933 614 078 117 748 (10.000) 672 (30.000) 132 178 241 400 261 075 080 860 676
37 557 283 971 957 674 651 341 631 965 918 228 011 897 619 769 791 211 414 880	88 641 (8.000) 616 212 710 735 075 590 091 979
38 291 732 509 328 125 361 089 514 354 308 894 919 150 964	89 646 668 374 343 310 289 110 638 669 (3.000) 339 947 279 059
39 295 (5.000) 262 260 481 901 811 391 991 508 431 668 533 211 427 488 206 594 472 367 479	90 319 142 240 354 881 406 556 459 771 418 457 242 874 271 314 229 414 144 831 466 710 481 663 618 570 931
40 349 916 208 888 209 150 423 (10.000) 569 815 230 417 352 081 974 358 347	91 235 883 536 746 033 934 817 760 459 210 440 582 665 653 285 623 637 466 326 370 546 010 417 305 968
41 762 051 253 286 072 734 135 704 890	92 101 850 165 987 189 281 815 837 258 881 381 192 190 437 151
42 097 634 288 627 975 435 949 467 282 034 628 037 (8.000)	93 833 191 100 548 326 420 207 236 002 811 780 368 511 540
43 345 799 449 419 871 632 188 604 750 582 497 964 299 630 263 712 656 248 883	94 088 536 343 994 404 659 533 988 042
44 797 815 553 951 505 306 625 580 021 037 359 147 610 530	95 498 465 500 082 715 826 305 485 271 809 989 924 724 171 737
45 418 842 789 187 969 018 995 794 131 534 202 174	96 469 601 128 166 256 604 016 710 315 942 829
46 433 420 990 947 692 096 (3.000) 018 545 427 744 191 775 551 626 250 072 (5.000)	97 165 419 721 100 943 750 605 011 641 431 (10.000) 628 113 678 464 646 993 408 (12.000)
47 495 497 316 859 921 690 103 613 421 190 225 111 040 (6.000) 279 202 003	98 3

Veliko zdravega sadja

bodete imeli po cenemem in uspešnem škropljenju s pomočjo

»SHELL BILJOBRANA ZIMSKEGA«

Ilustrirana navodila:

JUGOSLAVENSKO SHELL D. D.
ZAGREB, Gajeva 5 LJUBLJANA, Miklošičeva 2

Novo!! Tkalske statve

Brisače, šale, pasove, torbice itd. — vse to lahko izdelate hitro in enostavno

Samo
Din **48.-**

VSA POJASNILA BREZPLAČNO!

S. MILLER, ZAGREB, Preradovičeva 5
Naročila z dežele izvršujemo takoj po povzetju.

Razpis

Mestna hranilnica v Radovljici oddaja s 1. majem 1938 v najem:

a) Hotel z restavracijo in kavarno »Grajski dvor« v novi palači Mestnega doma v Radovljici.

b) Kopališko restavracijo kopališča »Obla gorica« v Radovljici, ki pa je odprta samo v sezoni in to od 1. maja do 1. oktobra.

Oddajamo z vsem potrebnim inventarjem in hladilnico. Hotelske sobe so opremljene. Tekoča topla in mrzla voda.

Zakupni pogoji so na razpolago v pisarni Mestne hranilnice v Radovljici, kamor je najkasneje do 15. marca 1938 nasloviti pismene ponudbe z navedbo najemnine, ločeno za a) in b). Mogoča je tudi skupna oddaja.

Uprava

Vzajemna posojilnica

r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po 4% do 5% po dogovoru.

Nove vloge in stare vloge izpod 5.000 Din se na zahtevo vsak čas v celoti izplačajo.

Nedvignjene stare vloge izpod 5.000 Din se bodo smatrale s 1. majem 1938 za nove vloge.

Vsaletna posojilnica daje kratkoročna posojila.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob izgubi naše drage mame, gospe

Julijane Maurer

se tem potem vsem najiskrenejše zahvaljujemo. Izrekamo globoko zahvalo g. dr. V. Špornu, častiti duhovščini, pevcem za ganljivo petje ter vsem, ki so drago pokojnico v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v soboto, 5. marca ob pol 7 zjutraj v župni cerkvi sv. Frančiška.

Ljubljana, dne 2. marca 1938.

Zalujoči ostali.

Slaščičarne, pozor!

Automat. hladilne stroje za sladoled

najbolj ugodno prodaja

G. F. SCHNEITER

tovarna strojev

ŠKOFJA LOKA

Čitajte in širite

»Slovenca«

Posetite

**I. MEDNARODNO RAZSTAVO
AUTOMOBILOV V BEOGRADU**

5.-15. marca 1938

Do danes največja razstava avtomobilov v Jugoslaviji. Sodelujejo vse svetovne tovarne z znamkami in modeli, ki še niso bili zastopani v naši državi.

Pojasnila: **UPRAVA BEOGRAJSKEGA SEJMA, BEOGRAD, SEJMIŠČE**

Telefoni 28-326, 58-802. Poštini predal 538.

Poltrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da je Vsemogočni poklical k sebi v lepše življenje našo ljubljeno soprogo, mamo, staro mamo in sestro, gospo

**Marijo Kramaršič
roj. Štupar**

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v četrtek, dne 3. marca ob pol 5 pop. na pokopališču Studenci pri Mariboru. Molite za njo!

Maribor, Žužemborg, Cleveland,
dne 1. marca 1938.

Zalujoči ostali.

VSAKO JUTRO MLAJŠA!

Drevi: Uporabite rožnato kremo Tokalon, hranilo za kožo, ki vsebuje Bloeel, senzacionalno odkritje dr. Stejskala, profesorja dunajskega vseučilišča. Ta vitalna hrana za kožno tkivo se pridobiva iz skrbno izbranih mladih živali. Znanost je ugotovila, da baš zaradi izgube tega naravnega elementa iz kože nastajajo gube. Krema Tokalon, hranilo za kožo, z Bloeelom vrača koži ta element v času počitka ter napravi kožo spet gladko, čvrsto in mlado.

Jutri zjutraj:

Poglejte, v kolik meri je koža bolj sveža in gladka že po prvi uporabi. V nekaj dneh začno gube izginiti. V tednu dni ste videti za leta mlajša. Uporabljajte zjutraj belo kremo Tokalon (ki ni mastna). Ona razkroja zajedalce ter napravi kožo mehko, gladko in belo. Zene 50 let lahko dobijo očarljivo polt, s katero bi se lahko ponasala vsaka mladenka. Uspešni rezultati so zjamčeni, ali pa se denar vrne.

Zahvala

Ob neizprosni izgubi predragega soproga, dobrega očeta

Alojza Javornika

izrekamo globoko zahvalo vsem za premnoge dokaze iskrenega sočutja, podarjene vence in cvetje ter spremitev nepozabnega pokojnika na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni gasilskim četam Grosuplje, Šmarje in Škofljica za častno stražo ter domačim in ljubljanskim pevcem za ganljivo petje.

Lanišče pri Škofljici, dne 2. marca 1938.

Zalujoča rodbina.

Gerentstvo občinske hranilnice v Marenbergu

naznanja žalostno vest, da je dne 28. februarja 1938 umrl dolgoletni knjigovodja in soustanovitelj, gospod

Ferdinand Lukas

Ohranili ga bomo za njegovo zvesto in požrtvovalno delo v najlepšem spominu.

Marenberg, 1. III. 1938.

Maurice Leblanc:

51

Izredne pustolovščine Arsena Lupina

Otok tridesetih krst

Vorski ga je gledal, ne da bi ga razumel. Mož je nadaljeval:

»Zdi se mi, da si zelo domač z imenitnim Španceom. Vendar, spomni se... jaz sem gospod, ki bi moral priti na pomoč Hergemontovim in sarskim prebivalcem... tisti, ki ga je vedno pričakoval tvoj sin Franc s tako navdušenim prepiranjem. A? razumeš? Zdi se, da se tvoj spremljevalec Oton spominja... Morda pa ti bo moje drugo ime povedalo kaj več... je bolj poznano... Lupin? ... Arsene Lupin?«

Vorski ga je opazoval z nepopisno grozo in z dvomom. Če ni poznal ne človeka, ne njegovega glasu, se je čutil v oblasti volje, katere moč je že okusil in bil bičan od iste neizprosne ironije. Toda ali je bilo mogoče?

»Vse je mogoče, tudi to, na kar sedaj misliš,« je povzel don Luis Perenna. »Ponavljam, kakšna živina si. Kako! Tak zločinec, pa se ne znajde v svojih zločinih. In ob prvi oviri izgubiš pogum. Vorski ubija, a koga je glavno, da udarjaš, da se napiješ krvi in se naješ mesa. Poglej vendar, idiot! Kadar kdo ubija, se ne boji ubijanja in ne skriva obraz svoje žrtve. Poglej, idiot!«

Sam se je nagnil nad truplo in odstranil prt, ki je obdejal glavo.

Vorski je zamišljal. Na kolenih je ves strti klečal ob žrtvi s trdovratno zaprtimi očmi.

»Kako je, a?« se je rogal don Luis. »Če si ne upaš pogledati, se to pravi, da si uganil, ali pa, da

boš uganil, ali ne, lopov? Tvoji pišli možgani so na potu do spoznanja, ne? Na otoku Sareku sta bili le dve ženski, Veronika in ona druga... Druga, ki se imenuje Elfrida? kaj ne, da imam prav?« Elfrida in Veronika... tvoji ženi... ena Reynoldova mati, druga Francova... in če nisi križal Francove in jo ravnokar udarjal, si Reynoldovo... Če ni ta ženska Veronika, je Elfrida. Znota ni mogoča. Žena Elfrida je tvoja skrivka... In tako dobro veš, da rajši verjameš mojim besedam, kakor da bi pogledal na obraz svoje pomočnice in sužnje, ki si jo mučil ti sam. Pojdi, capin!«

Vorski si je zakril glavo. Ni jokati! Vorski ne more jokati. Vendar so se mu rame tresle in v njegovem obnašanju je bil divji obup.

To je precej dolgo trajalo. Prenehal se je tresti in se ni več premaknil.

»Zares, smiliš se mi, starina,« je nadaljeval don Luis. »Tako si ljubil Elfrido? Navada, trenutna slabost, a?« Tako hočeš, tudi v tem ne smeš biti preveč neumen! Veš, kaj delaš! Vsakdo prej premisli. Sedaj plavaš v zločinih kakor novorojenec, ki ga vržejo v vodo. Kaj pa druid, ali je živ, ali mrtev? Ali mu je Konrad porinil nož v hrbet, ali sem jaz tisti, ki igram vlogo tega vračjeja bitja? Kratko, ali je tu druid in španski plemenitaš, ali sta ti dve osebi eno? Vse to, dragi moj, je zate španska vas. Vendar ti bo treba razjasniti. Ali naj ti pomagam?«

Lahko je bilo videti, da je Vorski delal brez pomisleka, ko je dvignil glavo in videl v kakšnem obupnem stanju je.

Gotovo je bil pripravljen, da bi vse razložil, kakor mu je prigovarjal don Luis, toda z nožem v roki in z neizprosno voljo, naj se ga posluži. Počasi je pripravil orožje z očmi uprtimi v don Luisa. Ne da bi skrivaj svoje namere, se je vzravnil.

»Pazi se,« je dejal don Luis, »tvoj nož je prav tako prevaran kot revolver. Je iz srebrnega papirja.«

Nepotrebna šala. Nič ga ni moglo zadržati, da se ne bi pognal v poslednji boj. Šel je okoli evete mize in se postavil pred don Luisom.

»Torej ti že nekaj dni nasprotuješ mojim načrtom?«

»Nič več kot štiri in dvajset ur. Štiri in dvajset ur je preteklo, odkar sem pristal na otoku Sareku.«

»In si odločen, da greš do konca?«

»Se dalje, če je mogoče.«

»Zakaj? V kakšno korist?«

»Kot amater in zato ker se mi ti gnusiš.«

»Ali se ne moreva spraviti?«

»Ne.«

»Odklanjaš, da bi igral z menoj?«

»Praviš!«

»Imel boš polovico.«

»Imam rajši vse.«

»Božji kamen je moj.«

Vsaka beseda je bila zama. Nasprotnik tega kalibra mora biti odstranjen, sicer vas on odstrani. Dvoje je bilo na izbiri; tretjega ni bilo.

Don Luis je ostal hladnokrvn, še vedno naslonjen na stebel. Vorski je bil za glavo večji. Zdelo se mu je, da je v vseh ozirih, v moči, v muskulaturi, v teži, močnejši od nasprotnika. Kaj bi se še pomišljal. Če se bo le premaknil, je po njem. Ni se ganil. Vorski je torej zamahnil.

Vendar — in vse to se je zgodilo tako hitro in nerazumljivo, da se ne da povedati — vendar je ležal tri ali štiri sekunde pozneje na zemlji, razorožen, premagan. Desna roka ga je bolela, da je rjul od bolečin.

Don Luis ga niti povezal ni. Položil je nogo na njegovo telo in napol sklonjen govoril:

»Sedaj ti ne bom na dolgo govoril. Nekoliko bom počakal in takrat ti bom dokazal, da poznam tvojo zadevo od začetka do konca, to se pravi, mnogo bolje kot ti. Le ena točka mi je nejasna in to mi boš razjasnil ti. Kje je tvoj sin, Franc d'Hergemont?«

Ker ni dobil odgovora, je ponovil:

»Kje je Franc d'Hergemont?«

Vorski je nedvomno spoznal, da partija še ni izgubljena, kajti trdovratno je molčal.

»Nočes odgovoriti?« je vprašal don Luis. »Enkrat... dvakrat... trikrat... nočes? Dobro!«

Na lahko je zažvižgal.

Štirje možje so se pojavili iz enega kota dvorane, štirje možje z ogorelimi obrazi. Podobni so bili maroškim Arabcem. Kakor don Luis, so nosili mornarske bluže in čepice z usnjenimi ščiti.

Kmalu je prišla še peta oseba, neki francoski oficir, invalid z desno lesono nogo.

»Oh! vi veste, Patrik?« je dejal don Luis.

Olikano je predstavil:

»Kapitan Patrik Belval, moj najboljši prijatelj, Vorski.«

Nato je povzel:

»Je kaj novega, gospod kapitan? Niste našli Franca?«

»Ne.«

»Čez uro ga bomo našli in bomo odšli. Ali so vsi našli na ladji?«

»Da.«

»Gre vse po sreči?«

»Izvrstno.«

Marokancem je ukazal:

»Zgrabite tega lopova in nesite ga do dolmena. Ni ga treba povezati, ker ni zmožen giba. Ah! Minuto še!«

Sklonil se je Vorskem uho.

»Preden odidem, dobro pogledaj Božji kamen med stropnimi ploščami. Stari druid te ni nalogal. To je čudovit kamen, ki ga iščejo že stoletja... in ki sem ga odkril jaz, od daleč... po dopisovanju. Poslovi se od njega, Vorski! Nikoli več ga ne boš videl, če boš še sploh kaj videl na tem ubogem svetu.«

Dal je znamenje.

Hitro so ga Marokanci zgrabili in odnesli v zadnjo dvorano na nasprotni strani hodnika.

Don Luis se je obrnil k Otonu, ki je med vsem prizorom ostal nepremičen:

»Vidim, da si pameten dečko, Oton, in da razumeš položaj. Se ne boš nič vmešaval?«

»Ne.«

»Potem te bomo pustili pri miru. Lahko greš brez strahu z nami.«